PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb postale I gruppo - Cena 35 lir

Leto XVIII. - Št. 247 (5331)

TRST, sobota 3. novembra 1962

POSTOPNO POPUŠČANJE NAPETOSTI NA KARIBSKEM PODROČJU

Kennedy se strinja s sovjetskim predlogom naj nadzorstvo izvaja mednarodni Rdeči križ

Oporišča na Kubi se uničujejo, naprave pa odstranjujejo - Inšpekcija se bo izvajala verjetno na sovjetskih ladjah v mednarodnih vodah, ker je to stvar ZDA in SZ - U Tant nadaljuje posvetovanja

WASHINGTON, 2. — Predsednik Kennedy je nocoj izjavil, da je ameriška vlada na podlagi fotografij, ki so jih včeraj posnela ameriška letala in ki bodo objavljene jutri, in na podlagi drugih informacij, prišla do naslednjega zaključka: oporišča za sovjetske rakete na Kubi se demontirajo, rakete in druge naprave se pospravljajo, stalne naprave oporišč pa se uničujejo. ZDA nameravajo skrbno slediti zaključku tega dela celo vrsto sredstev, vštevši letalsko nadzorstvo, dokler ne bo ustvarjeno enako zadovoljivo mednarodno sredstvo za verifikacijo.

«Medtem ko ostane blokada Kube v veljavi, izražamo upanje, da bo moč sporazumeti se o primernem postopku za mednarodno inšpekcijo nad tovori, ki so namenjeni Kubi. Po našem mnenju bi mednarodni odbor Rdečega križa bil glede tega primerno sredstvo.»

Nadaljevanje teh letalskih in pomorskih ukrepov, dokler ne bo odstranjena grožnja proti miru, ki jo povzroča to napadalno orožje v skladu z naše obveznosti, da dosežemo odstranitev ali uničenje tega orožja z zahodne poloble, bo tako je v skladu z resolucijo Organizacije ameriških držav z izmenjavo poslanic med predsednikom sovjetske vlade Hruščovom in menoj od 27. in 28. oktobra.

Opaža se napredek k povratku miru na Karibskem področju, in naše trdno upanje ter smoter je, da se ta napredek nadaljuje. Še dalje bomo obveščali ameriško ljudstvo o tem vprašanju, ki je temeljne važnosti».

Kennedyjevo izjavo sta oddajala radio in televizija.

Tajnik OZN U Tant je obvestil člane Varnostnega sveta, da bo po informacijah, ki jih ima, potrebno čakati okoli deset dni, preden bodo sovjetske ladje, ki bodo odpeljale sovjetske rakete s Kube v Sovjetsko zvezo, prispele na otok.

U Tant skuša doseči z mednarodnim Rdečim križem sporazum za nadzorstvo nad umikom raket. Ves dan se je razgovarjal z delegati raznih držav v OZN in namerava posvetovanja nadaljevati ponoči.

Kar se tiče načina inšpekcije, se domneva, da bodo funkcionarji Rdečega križa na krovu ameriških ladij, katerim je poverjena blokada Kube.

Kanadska vlada je predlagala naj se ladje, ki so namenjene na Kubo in ki na poti zadnjič pristanejo v nekem kanadskem pristanišču, prostovoljno podredijo nadzorstvu nad tovorom, da dobijo potrdilo, da so razrešene inšpekcije. To potrdilo bi pokazali častnikom ameriških ladij, ki izvajajo blokado okoli Kube. Kanadska vlada je to predlagala, ker je Kennedy pozval vse države, naj s takim postopkom prispevajo k pospešitvi pomorskega prometa s Kubo.

Predstavnik ameriškega departmaja za obrambo je že prej sporočil, da fotografije, ki so jih posnela včeraj ameriška letala nad Kubo, kažejo, da se odstranjevanje sovjetskih naprav nadaljuje. Fotografije kažejo, da so bili odstranjeni veliki žerjavi za dviganje raket, in večina naprav za izstreljevanje, prerezani so bili kabli med kontrolnimi središči in rampami, nekatere cementne rampe so bile razrušene. Nedavno je ameriški departma za obrambo javil, da je bilo na Kubi 12 sovjetskih oporišč za raketne izstrelke za razdaljo od 1200 do 2200 milj in da je bilo že okoli 30 izstrelkov nameščenih na izstrelliščih.

Predstavnik državnega departmaja je izjavil, da bodo morali skupno z izstrelki umakniti s Kube tudi sovjetske bombnike za srednjo avtonomijo. Dodal je, da «se je sporazum vedno nanašal na vse ofenzivno orožje, pa naj bodo to izstrelki ali pa bombniki». Na vprašanje, ali bodo ZDA vztrajale pri nadzorstvu OZN nad demontiranjem oporišč, spričo dejstva, da je to skoraj dokončano, je predstavnik odgovoril, da so pogajanja za izvajanje sovjetsko-ameriških dogovorov o rešitvi krize «sedaj na dobri poti».

Ker pa je Castro zavrnil kakršno koli obliko nadzorstva na kubanskem ozemlju, ker bi to pomenilo kršitev kubanske suverenosti, pripravlja baje U Tant nov načrt, ki bi ga predložil Varnostnemu svetu, kjer bi istočasno določili obliko ameriških jamstev, da ne bodo napadle Kube.

Sovjetska zveza je bila predlagala, naj inšpekcijo izvedejo predstavniki mednarodnega Rdečega križa ali pa diplomati, ki so akreditirani v Havani. To pa je Castro zavrnil v svojem sinočnjem govoru.

Zvedelo se je, da predvideva novi U Tantov načrt inšpekcijo na sovjetskih prevoznih ladjah, ki bi odpeljale raketne izstrelke s Kube. Inšpekcija naj bi se izvajala v imenu OZN v mednarodnih vodah okoli Kube, in sicer bi ladje pregledali, preden bi prazne prišle na Kubo in ko bi se vračale s tovorom izstrelkov.

Ta formula bi omogočila ZDA in SZ, da sami med seboj rešita vprašanje inšpekcije, o katerem sta se bili načelno sporazumeli brez sodelovanja kubanske vlade. Kakor omenjeno, je Kennedy sprejel to formulo.

Medtem pa ameriške vojaške oblasti še dalje utrjujejo vojaške položaje na Floridi in prav tako nadaljujejo vohunsko preletavanje nad kubanskim ozemljem.

Havanski radio pa je javil, da se je začela nova serija pomorskih manevrov ob obali blizu Havane na severnem delu pokrajine Pinar Del Rio.

Novi poslanik FLRJ izročil poverilnice Kennedyju

WASHINGTON, 2. — Novi jugoslovanski poslanik v Washingtonu Veljko Mičunović je izročil danes predsedniku Kennedyju poverilna pisma. Poslanik se je razgovarjal s Kennedyjem eno uro o vprašanjih, ki se tičejo odnosov med obema državama.

Mikojan v kubanski prestolnici Castro odklanja vsako inšpekcijo

Castro: «Kuba ima razloge, biti nezadovoljna, vendar pa mora predvsem misliti na pomoč, ki ji jo je nudila SZ»

Anastas Mikojan pred odhodom iz Moskve v New York in na Kubo. Na levi kubanski poslanik v Moskvi

HAVANA, 2. — Podpredsednik sovjetske vlade Anastas Mikojan je prispel nocoj v kubansko prestolnico.

Na letališču so Mikojana sprejeli Fidel Castro, zunanji minister Raul Roa in sovjetski poslanik v Havani Aleksejev. Z letališča je Mikojan odšel naravnost v predsedniško palačo.

Iz sovjetskih virov se je zvedelo, da se bo Mikojan ob povratku s Kube zelo verjetno ustavil v New Yorku, kjer se bo ponovno sestal z U Tantom in z ameriškimi predstavniki.

Pred odhodom iz New Yorka je izjavil, da sta z U Tantom govorila o normalizaciji položaja na karibskem področju. Na sinočnji večerji se je razgovarjal z ameriškima predstavnikoma Stevensonom in McCloyem glede čimprejšnjega izvajanja določb, ki jih vsebujejo poslanice, ki sta si jih izmenjala Hruščov in Kennedy v zvezi s položajem na karibskem področju, in glede normalizacije položaja. Govorili so tudi o Castrovih predlogih, ki so vsebovani v petih znanih točkah. Mikojan je dodal, da Sovjetska zveza podpira Castrove predloge, ker so po njenem mnenju upravičeni.

Zatem je izjavil, da je vse pisanje ameriškega tiska glede namena njegovega obiska na Kubo brez podlage. Dodal je, da je namen njegovega obiska prijateljska izmenjava pogledov «z našim dobrim prijateljem Fidelom Castrom o vprašanjih mednarodnega položaja». Mikojan je dodal, da je med svojim zadnjim bivanjem v Havani srečal znanega ameriškega pisatelja Hemingwaya, ki mu je rekel: «Lahko rečem eno stvar, v katero odločno verjamem, t.j. da po tej revoluciji ima Kuba prvikrat pošteno vlado.»

Dalje je Mikojan dejal, da kubanska vlada uživa vse zaupanje ljudstva, da ne ogroža nikogar in vodi ljudstvo k napredku. Mikojan je pripomnil, da Sovjetska zveza nudi Castru in njegovi vladi široko podporo. «V poslanici Hruščova Kennedyju od 28. oktobra se odločno in jasno poudarja, da hočemo ustvariti zaupanje s kubanskim ljudstvom, da smo z njim in da se ne izogibamo odgovornosti, da nudimo pomoč kubanskemu ljudstvu», je zaključil Mikojan.

HAVANA, 2. — Predsednik kubanske vlade Fidel Castro je včeraj v razgovoru s tremi časnikarji, ki so ga vprašali, kaj ima povedati glede U Tantovega obiska v Havani, improviziral govor, ki je trajal eno uro in 20 minut, in v katerem je obravnaval razna vprašanja.

Castro je predvsem poudaril, da mu je U Tant predlagal na eni strani inšpekcijo na kopnem, na drugi pa inšpekcijo z letali O ZN, na katerih bi bili trije opazovalci: sovjetski, ameriški in kubanski. U Tant je predlagal tudi nadzorstvo na ladjah v kubanskih pristaniščih, ki naj bi ga poverili mednarodnemu Rdečemu križu.

«U Tant, je nadaljeval Castro, je obvestil kubanske voditelje, da je Sovjetska zveza predlagala, naj bi sovjetske ladje, ki prihajajo na Kubo, pregledal mednarodni Rdeči križ namesto skupine inšpektorjev ameriške vojaške mornarice. Če so Sovjeti pripravljeni dopustiti inšpekcijo Rdečega križa na svojih ladjah, ni razloga, da bi morala biti neposredna inšpekcija o dejanskem demontiranju sovjetskih raketnih oporišč».

Castro je poudaril, da se «tuje oboroževanje, ki je na Kubi, sedaj odstranjuje». Glede inšpekcije na kubanskem zemlju je izjavil, da taka zahteva pomeni kršitev kubanskih pravic. «Ne razumemo, čemu se nam postavlja taka zahteva. Vse, kar smo storili, je v skladu z mednarodnim pravom in nismo kršili zakona na tem področju. ZDA pa so brez razloga prekršile naš zračni prostor. Kuba ne bo sprejela nobene mednarodne inšpekcije, ki bi ji bila vsiljena. Mi nimamo dajati računa nikomur o naši obrambi».

Govoril je zatem o petih zahtevah, ki jih Kuba postavlja, da se v primerjavi obvaruje pred ameriškim napadom. Dejal je, da je te zahteve podrobno obrazložil U Tantu, ta pa je sporočil, da so se ZDA obvezale podati javno izjavo o svojih napadalnih namenih do Kube, takoj ko bodo oporišča demontirana in izstrelki odpeljani. Castro je dejal, da je U Tantu rekel, da ne dvomi v dobro vero Združenih narodov, toda ZDA gredo po poti vojne s Kubo.

Dalje je Castro izjavil, da je ameriški pilot major Rudolf Anderson umrl med nezakonito akcijo, ko je kršil kubansko suverenost. Nadaljeval je: «ZDA so kršile svobodo morske plovbe. ZDA so odkrito kršile naš zračni prostor. Nismo se odpovedali pravici imeti vrste orožja, ki ga potrebujemo, da ščitimo našo državo. Ne bomo se umaknili. Nikoli se ne bomo umaknili pred silo ZDA». Zatem je Fidel Castro ponovil zahtevo, da morajo ZDA zapustiti pomorsko oporišče Guantanamo, in dodal: «Absurdno je zahtevati od nas, da demontiramo oporišča, ki pripadajo prijateljski državi, in zahtevati, da obdržimo sovražno oporišče na našem ozemlju».

Nadaljeval je: «Med krizo je prišlo do nekaterih nesoglasij med stališči sovjetske in kubanske vlade. Toda to ni mesto, da bi o tem govorili, ker bi naši sovražniki imeli od tega korist. Predvsem smo marksisti-leninisti. Ni razpok med Sovjetsko zvezo in Kubo. Imamo vse zaupanje v politiko Sovjetske zveze in v njene voditelje. Preprečiti moramo, da bi se sovražnik okoristil z vsem tem. Njegov interes je, povzročiti razcepljenost in nezadovoljstvo.

Dobro je poudariti, kar je Sovjetska zveza storila za nas v vsakem težkem trenutku, pred vsakim udarcem Američanov. Strateško orožje za našo obrambo ni bilo kubanska last. Dogovorjeno je bilo, da bo ostalo pod sovjetskim vodstvom, ker je last Sovjetske zveze. Zaradi tega, ko je sovjetska vlada sklenila umakniti to orožje, smo ta sklep sprejeli. Tudi če imamo razloge za nezadovoljstvo, moramo predvsem misliti na vse dobro, kar so nam Sovjeti storili. Umik tega strateškega orožja nas ne razorožuje. Razpolagamo z močnejšimi sredstvi in z izrednejšimi viri za našo obrambo. Na Kubi je vse orožje, in z njim lahko obvladamo kateri koli položaj».

Čuenlaj zavrnil Naserjev načrt za mirno rešitev spora z Indijo

Prve pošiljke orožja iz ZDA so prispele v Indijo - Veliko število prostovoljcev pred uradi za prijavljanje

KAIRO, 2. — Predsednik izvršilnega sveta Ali Sabri je sporočil, da je Kitajska zavrnila Naserjeve predloge za rešitev spora z Indijo. Naser je prvotno brzojavil Čuenlaju in Nehruju, da bi sprejela posredovanje. Ponudil je svoje dobre usluge ob sodelovanju nekaterih izvenblokovskih držav. Oba ministrska predsednika sta se zahvalila za ponudbo, in takoj nato so se začela posvetovanja med glavnimi izvenblokovskimi državami brez ZAR.

Medtem je Naser sporočil Čuenlaju in Nehruju svoj znani predlog v treh točkah. Toda Čuenlaj je odgovoril, da zavrnil. Zlasti ugovarja Čuenlaju drugi točki načrta in noče sprejeti svojih čet na položaje, na katerih so bile 8. septembra. Kvečjemu bi sprejel umik na položaje, na katerih so kitajske čete bile 20. oktobra, ko so Kitajci začeli napadovati. Znano je, da so Kitajci 8. septembra zasedli precejšnji del indijskega ozemlja.

Izvedelo se je, da je Hruščov poslal novo pismo Nehruju. Vsebina pisma ni znana. Danes je odpotoval v Moskvo indijski poslanik v Sovjetski zvezi. Opazovalci so mnenja, da ima poslanik Nehrujevo pismo za Hruščova.

V Novem Delhiju so bile danes nove protikitajske demonstracije pred kitajskim poslaništvom. Preteklo noč so demonstranti poškodovali nekaj kitajskih trgovin.

Ameriško poslaništvo v Novem Delhiju je javilo, da bo jutri prispelo v Kalkuto prvo od osmih vojaških prevoznih letal z vojaškim materialom za indijsko vojsko. Druge pošiljke bodo prispele tudi po morju in z drugimi letali.

Tudi Turčija bo dobavila Indiji večjo količino topov. V Kairu so uradno javili, da bo ZAR dobavljala orožje Indiji. Pripominjajo, da je bil sporazum sklenjen pred meseci, ko je vrhovni poveljnik oboroženih sil maršal Amer obiskal Indijo.

Novi minister za obrambno proizvodnjo Krišna Menon je izjavil, da je Indija sedaj dovolj močna, da lahko izžene kitajske napadalce z vseh področij, ki so jih zasedli. V vsej Indiji so odprli urade za sprejemanje prostovoljcev. Pred uradi so dolge vrste ljudi.

Kar se tiče vojaškega položaja, je predstavnik ministrstva za obrambo sporočil, da so kitajska in indijske čete včeraj izmenoma streljale na področju Valong blizu burmanske meje. Na vseh ostalih sektorjih ni posebnih novosti.

Ameriški državni departma je sporočil, da je obvestil Indijo in Pakistan, da so ZDA mnenja, da je kitajski napad na Indijo «potencialno zelo nevaren razvoj položaja na indijskem polotoku». Indijski list «Times of India» piše, da «vzajemna korist Indije in Pakistana narekuje moratorij o majhnih problemih, ki ločijo obe državi, medtem ko ima Indija opravka z izzivom, ki ogroža obe državi».

Volitve v Severni Rodeziji

LUSAKA (Severna Rodezija), 2. — Guverner Severne Rodezije je izjavil, da zaradi rezultatov volitev v Severni Rodeziji ni moč predvidevati sestave nove vlade pred sredo decembra. Ugotovil je, da ni nobena od teh strank dobila večine v novem zakonodajnem svetu, in je sporočila, da želi počakati na izid volitev za enajst sedežev, ki bodo 10. decembra.

Hruščov o sodelovanju z Zahodom

KOELN, 2. — Nemški časopis «Deutsche Zeitung» objavlja drugi del intervjuja, ki ga je Hruščav dal 18. septembra bivšemu belgijskemu ministru za gospodarstvo Raymondu Scheyvenu. Prvi del je bil objavljen 22. oktobra. Hruščov pravi, da je pripravljen sprejeti izmenjavo informacij na gospodarskem in tehničnem sektorju med kapitalističnimi in komunističnimi državami. «Seveda je v kapitalističnih državah mnogo stvari, ki nas zanimajo», je izjavil Hruščov in dodal: «Na primer priznavamo visoko raven gospodarskega, tehničnega in znanstvenega razvoja v Ameriki. Pripravljeni smo sprejeti vse, kar bi za nas bilo koristno». Hruščov je ponovil izjavo, da bo kapitalizem nekega dne propadel zaradi notranjih protislovij v gospodarskem sistemu. To zmago bo dosegel delavski razred vsega sveta.

WASHINGTON, 2. — Svet Organizacije ameriških držav se bo sestal v ponedeljek opoldne kot posvetovalni organizem, da sprejme na znanje vojaško podporo, ki so jo ponudile države Latinske Amerike za ameriško blokado Kube, in da koordinira uporabo oboroženih sil in oporišč, ki so jih države članice dale na razpolago. Do sedaj je tako ponudbo sporočilo osem držav Latinske Amerike.

KOMEMORACIJA PADLIH PO VSEJ ITALIJI

Nadaljuje se polemika o odložitvi okvirnih zakonov za deželo

Ugibanja o novem predsedniku ENI - Togliattijev članek o mednarodnem položaju

RIM, 2. — Na današnji dan, 2. novembra, so bile po vsej Italiji svečane komemoracije na pokopališčih, pri spomenikih padlih vojakov, padlih junakov odporniškega gibanja in umrlih deportirancev v koncentracijskih taboriščih. Med drugim je poveljstvo osrednjega vojaškega okrožja položilo lovorov venec v imenu oboroženih sil pred spominsko ploščo padlim talcem v znamenitih Fosse Ardeatine. Padle talce je počastili posebni vojaški vod skupaj s predstavniki oficirjev in podoficirjev rimske vojaške posadke. Navzoči so bili tudi zastopniki Nacionalnega združenja italijanskih družin mučencev in generalni komisar za počastitev padlih v vojni. Ves dan so zastopniki vseh vrst oboroženih sil opravljali častno stražo v mavzoleju Fosse Ardeatine.

Predsednik republike Segni pa se bo udeležil tradicionalnega romanja, ki je vsako leto 4. novembra v Redipuglio pri Gorici, kjer ležijo posmrtni ostanki nad 100.000 padlih v prvi svetovni vojni.

Medtem pa se nadaljuje polemika v zvezi z vladno odložitvijo zakonskih predlogov za izvedbo deželne ureditve. Že včeraj smo poročali o stališču, ki ga je v tem pogledu zavzel glavni urednik socialističnega glasila «Avanti!». Sedaj pa se pričakuje govor demokristjanskega političnega tajnika Mora v Ravenni in v Trstu (5. in 6. t.m.), ker se domneva, da bo obrazložil, kako in kdaj namerava krščanska demokracija rešiti vprašanje dežel in kakšno stališče bo zavzela do važnih predlogov o petletnem programu levega centra, ki jih je postavil na svojem zadnjem zasedanju CK PSI. Zvedelo se je, da se v dorotejskih krogih poudarja, da je pravzaprav na zadnji seji vlada sklenila samo, da se bo razprava o deželni ureditvi nadaljevala na prihodnji seji vlade, ne da bi se pri tem vlada kakor koli obvezala glede novega datuma, do katerega bi morala odobriti zadevne zakonske načrte.

Hkrati daje precej skrbi predvsem političnim voditeljem 11. november, ko bodo delne upravne volitve, na katerih bo glasovalo več kot 1,200.000 volivcev, med katerimi bodo tudi Tržačani. O tem bodo govorili prihodnjo sredo na televizijski oddaji «Politična tribuna» Moro, Togliatti, Nenni, Saragat, Malagodi, Michelini, Reale in Covelli.

Nadaljuje se tudi polemika okrog imenovanja novega predsednika ENI po smrti pokojnega predsednika ing. Enrica Matteija. V tej zvezi je Gronchi zanikal vest neke agencije, ki mu je podtikala določeno vmešavanje v to zadevo. Gronchi je izjavil, da se niti takrat, ko je bil predsednik republike, ni vmešaval v zadeve ENI, in da se ne vmešuje niti sedaj, ker ima «preveliko spoštovanje do tistih, ki nosijo odgovornost».

Sinoči pa je neka poluradna novinarska tiskovna agencija podarila, da se stališče vlade glede funkcije ENI ni spremenilo po smrti Matteia. Agencija navaja besede ministra Boja, ki je v poslanski zbornici dejal, da vlada ne bo popuščala nasprotnikom načel, ki jih je zagovarjal pokojni Mattei, in da bo zaradi tega ENI ostal tak, kakršnega je ustvaril njen predsednik. V levičarskih krogih pa se govori, da bo vprašanje predsednika verjetno rešeno samo začasno z imenovanjem kakega strokovnjaka. Socialdemokrati in republikanci poudarjajo, da ne bi bilo prav, če bi bil novi podpredsednik demokristjan, ker so v demokristjanskih rokah predsedstva skoro vseh drugih važnih podobnih ustanov.

Jutri se bo začel «sestanek delavskih zbornic in pokrajinskih sindikatov novih razvojnih središč na Jugu», ki ga organizira CGIL. Uvodno poročilo bo prebral zvezni tajnik CGIL poslanec Foa, predsedoval pa bo generalni tajnik CGIL poslanec Novella. Sestanek se bo nadaljeval in zaključil v nedeljo.

Sindikat CISL kategorije nameščencev v uradih za agrarne prispevke je sporočil, da bo 5. t.m. 24-urna protestna stavka, ker še doslej ni uspelo skleniti pogodbe o plačah osebju te ustanove. Pogodba bi morala biti namreč podobna tisti, ki velja za nameščence INPS, INAM, INAIL, ENPAS in ENPDEDP. Rimski študentje, asistenti in poverjeni profesorji pa bodo stavkali 10. t.m., če jim prosvetno ministrstvo ne bo zagotovilo, da bo ugodno rešeno vprašanje rimske univerze.

Senat pa bo v sredo razpravljal o zakonskem predlogu glede kritja študijske odškodnine šolnikom v drugem semestru 1962.

Kot smo že poročali je zakonsko pooblastilo odobrila vlada na svoji zadnji seji.

V zvezi z mednarodnim položajem je napisal Togliatti v tedniku «Rinascita» članek, v katerem poudarja predvsem, da vlada med kubansko krizo «ni spregovorila nobene besede, o tem, kaj bi storila v skrajnem primeru za rešitev države» ter da je CK PSI zavzel stališče, ki je bilo «polno negotovosti in dvoumnosti», medtem ko je «papež svečano dvignil svoj glas in izrekel opomin kot kristjan in katolik, toda največ kot demokristjan». Za vlado Sovjetske zveze pa je Togliatti zapisal, da je «branila neodvisnost malega naroda, ki ga je hotel ameriški imperializem podjarmiti, hkrati pa je ravnala z zelo velikim smislom za realnost in odgovornost, pri čemer ni izgubila izpred oči dejstva, da je najbolj pereče vprašanje naših dni izogniti se vojni». Svoj članek zaključuje Togliatti z besedami, da mora italijansko ljudstvo zahtevati, da se tudi italijanska vlada končno brez obotavljanja postavi «na dobro stran proti pustolovščinam in prepotentnosti imperializma ter da čimprej začne učinkovito delovati za pomiritev». Na koncu pa omenja Togliatti še «tuja napadalna oporišča na naših tleh» in predlaga akcijo, s katero, naj bi se Italija «osvobodila te teže in nevarnosti».

«Tu-124»

MOSKVA, 2. — Moskovski radio je javil, da so srečno končali preizkušanje novega reakcijskega letala «Tu-124», ki bo nastopilo redno službo na domačih progah 10. novembra.

Odložen za teden dni obisk kanclerja Adenauerja v ZDA

V nevarnosti vladna koalicija zaradi spora okoli afere «Der Spiegel» - Ultimat liberalne stranke Adenauerju - Aretirani uredniki obtoženi veleizdaje

BONN, 2. — Predstavnik zahodnonemške vlade je danes javil, da je bil Adenauerjev obisk v ZDA, ki je bil določen za 7. novembra, odložen za en teden. Adenauer bo obiskal ZDA, 14. in 15. novembra. To so sklenili danes po razgovoru ameriškega poslanika v Bonnu z Adenauerjem.

V Washingtonu so to potrdili. Predstavnik Bele hiše je izjavil, da je odložitev zahteval Kennedy, ker so do sedaj zaradi kubanske krize zanemarili priprave za obisk.

V nekaterih krogih pa trdijo, da je obisk odložen morda tudi zaradi spora, ki je nastal v vladi v zvezi z afero revije «Der Spiegel». Liberalni minister za pravosodje Stammberger je po današnji seji vodstva svoje stranke izjavil, da vztraja pri ostavki, ker se je akcija proti omenjeni reviji začela brez njegove vednosti. Kancler Adenauer je v prizadevanju, da prepreči krizo v vladi, ki bi popolnoma zrušila sedanjo koalicijo med demokristjani in liberalci, pisal predsedniku liberalne stranke Mendeju pismo, s katerim je skušal prepričati ministra Stammbergerja, naj ne odstopi. Popoldne je imel Stammberger telefonski pogovor z Adenauerjem, a je potrdil svojo ostavko. Vodstvo liberalne stranke je sporočilo, da je stranka zelo nezadovoljna z Adenauerjevim pismom Mendeju in je dalo Adenauerju rok do ponedeljka, da sprejme pogoje liberalcev.

Na seji vodstva liberalne parlamentarne skupine so štirje liberalni ministri, ki so še v vladi, sporočili, da so solidarni s Stammbergerjem in da bodo ostali v vladi, samo če bo Adenauer v kratkem zadovoljivo odgovoril na zahteve po jamstvih, ki so jih postavili liberalci. Liberalci zahtevajo moralno reparacijo, ker je trpel ugled pravosodnega ministra in s tem tudi ugled liberalne stranke. Dalje zahtevajo, naj demokristjani ne sprejemajo nobenih ukrepov brez posvetovanja z liberalnimi ministri (v sredo so demokristjanski ministri kljub odsotnosti liberalnih ministrov odobrili več socialnih zakonov). Če ne bo Adenauer sprejel teh pogojev, bo konec koalicije.

Podtajnik za informacije v bonski vladi von Hase je nocoj objavil izjavo v naslednjih petih točkah: 1. članek v reviji «Der Spiegel», zaradi katerega je zvezno sodišče začelo preiskavo, vsebuje po mnenju vlade vrsto vojaških tajnosti, katerih objava, včasih v netočni obliki, predstavlja veliko škodo za zvezno republiko. 2. Začeti postopek se tiče tako urednikov revije kakor njihovih morebitnih informatorjev. 3. Zaradi ločitve oblasti je samo zvezno sodišče pristojno dajati informacije o preiskavi. Če so bile pri postopku nerednosti, «kar se za sedaj ne more niti potrditi niti zanikati», so vse sodne poti odprte, da jih sodišče ugotovi. 5. «Tako hud zločin, kakor je napad na zunanjo varnost države, terja strogo preiskavo, in torej tudi čas. Zvezna vlada poudarja, da sta svoboda tiska in mnenja nedotakljivi, toda vse prebivalstvo bi moralo tudi biti zainteresirano, da se varnost naše države ščiti in da se ji apoqoas ilošod ofuruqo ipuq ska.»

Zvezni državni pravdnik Leosdav je imel danes v Karlsruhe napovedano tiskovno konferenco. Izjavil je, da so aretirali štiri osebe in jih prijavili sodišču pod sumom veleizdaje. Ti so: ravnatelj revije Augstein, glavni urednik Jakobi ter urednika Ahlers in Schmelz. Državni pravdnik je dalje sporočil, da je v teku preiskava proti častnikom nemške vojske in da glede tega ne more dati drugih pojasnil. Zanikal je, da je v teku kakršen koli postopek proti liberalnemu poslancu Doeringu in socialdemokratskemu poslancu Jahnu. Obadva sta danes zelo močno reagirala na trditve, da se je proti njima uvedel sodni postopek, češ da sta bila informatorja omenjene revije za vojaške zadeve.

Državni pravdnik je tudi izjavil, da urednik Ahlers, ki je bil v Španiji, ni bil aretiran na zahtevo državnega pravdnika ali na zahtevo Interpol, ter da pri tem nista imela pobude niti nemško poslaništvo v Parizu in tudi ne protivohunska služba, ter da se je Ahlers prostovoljno vrnil v Zahodno Nemčijo in se prijavil sodišču. Toda uradni predstavnik španskega zunanjega ministrstva je nocoj izjavil, da je španska policija aretirala Ahlersa na zahtevo nemške sekcije Interpol. Dodal je, da je Ahlers nato zahteval, naj se mu dovoli povratek v Nemčijo, kar so mu dovolili.

Nocoj je bil pod obtožbo napada na državno varnost aretiran tudi ravnatelj založništva, ki izdaja revijo «Der Spiegel», Hans Detlev Becker.

Zahodnonemški predsednik Luebke je sprejel nocoj Adenauerja na dolg razgovor, ki je bil predvsem v zvezi za afero revije «Der Spiegel».

S KUNČEVE TISKOVNE KONFERENCE

Za sporazumno rešitev indijsko-kitajskega spora

Kardelj obišče Indonezijo, Indijo in še nekatere druge države

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 2. — Razvoj dogodkov na indijsko-kitajski meji potrjuje, je izjavil na današnji tiskovni konferenci Drago Kunc, da rešitev tega vprašanja s silo vodi samo k zaostritvi, kar je nevarno ne le za mir in varnost v Aziji, temveč na svetu sploh.

«Ne morem reči — je izjavil Kunc, — da je položaj na terenu jasen. Toda, kolikor se akcija vodi na terenu, ki nedvomno pripada drugi državi, tedaj se postavlja vprašanje resne odgovornosti», je poudaril Kunc in dodal, da ima jugoslovanska vlada za koristno pobudo nekaterih nevezanih držav, ki skušajo omogočiti sporazumno rešitev tega vprašanja s pogajanji. Na vprašanje, ali je predsednik Tito o tem vprašanju prejel od predsednika vlade Nehruja kako pismo in kaj je nanje odgovoril, je Kunc dejal, da predsednik Tito doslej ni prejel od Nehruja nobenega pisma.

Predlog delegacije Brazilije v političnem odboru generalne skupščine OZN o proglasitvi Južne Amerike in Afrike za neatomsko področje, je — po izjavi Kunca — v skladu z znanim jugoslovanskim stališčem o nejedrskih področjih. Ker je bil predlog dan v trenutku nevarnosti za mir zaradi nastalega položaja okrog Kube, daje po mnenju Kunca ta predlog možnost za trajnejšo stabilizacijo in utrditev miru na tem delu sveta.

Zastopnik državnega tajništva je potrdil vest indonezijske agencije «Antara», da bo podpredsednik izvršnega sveta Jugoslavije Edvard Kardelj v kratkem obiskal Indonezijo. Na svojem potovanju bo Kardelj obiskal tudi Indijo in verjetno še nekatere druge države.

Datum obiska zunanjega ministra Poljske Rapackega, ki je bil nedavno odložen zaradi dogodkov okrog Kube, še ni določen. Trenutno se vodijo o določitvi datuma razgovori.

Na vprašanje, kako ocenjuje izjavo predsednika komisije zahodnonemškega Bundestaga za restitucije Hirscha o zahtevi Jugoslavije glede odškodnine žrtvam nacizma, je Kunc izjavil, da ta izjava kaže, da se v Zahodni Nemčiji vedno bolj razume moralna in pravna obveznost, da se pozitivno reši vprašanje odškodnine žrtvam nacifašizma. «Učinkovita rešitev vprašanja odnosov do Jugoslavije, je dejal Kunc, bi nedvomno prispevala k trajnemu izboljšanju razumevanja in sodelovanja med obema državama. Zato prisegamo hitre in pozitivne klepe bonske vlade.» je zaključil Kunc.

B. B.

Neposredne volitve predsednika

Pritrdilni glasovi, ki so jih francoski volivci dali na referendumu, avtomatično vnašajo v francosko ustavo spremembo, po kateri bo prihodnji predsednik republike izvoljen neposredno, ne pa po širokem predstavniškem telesu, kot je bilo doslej. Formalnopravni pomen tega dejstva pa pri tem ni posebno velik. Parlamentarni sistem buržoazne demokracije pozna prvi in drugi način volitev poglavarja države, toda v mnogih ta problem popolnoma ignorira ali pa obide. Odtod ima načelno zagovarjanje prve ali druge metode kot bolj demokratične in pravičnejše največkrat pomen politične opredelitve ali zavzemanja za tisti način, ki v širših objektivnih okoliščinah bolj ustreza neposrednim interesom te ali one politične grupacije.

V takem kontekstu je treba dejstvo, da bodo v prihodnje francoski predsedniki voljeni z neposrednimi splošnimi glasovanji, predvsem razlagati kot določeno politično pridobitev za generala de Gaulla v njegovih prizadevanjih, da bi obračunal z zapuščino IV. republike na področju organizacijske strukture politične oblasti. Seveda bi to dejstvo — če postane trajen element francoskega volilnega sistema — v daljši perspektivi utegnilo biti vzvod, ki bi postopoma odrinjal politične stranke ter manjšal njihov pomen in vlogo. To pa je odvisno od prihodnje konstelacije družbenih sil v Franciji, od orientacije in vpliva njenih političnih strank, v skrajnji posledici pa od njene družbene ureditve, tako da zdaj ni zanesljivo, ali bodo neposredne volitve predsednika prinesle v Franciji tisto politično stabilnost in kontinuiteto v ureditvi, ki ju je de Gaulle poudarjal kot motiva za svojo zahtevo.

Ob tej priložnosti lahko vendarle brez rezerve poudarimo, da se je de Gaullu ponovno posrečilo okrniti pozicije svojih nasprotnikov v parlamentu. Prvič s tem, da so na njegov poziv volivci odobrili predlog, ki ni užival podpore skupščine, oziroma, ki so mu francoske politične stranke nasprotovale ter drugič s tem, da jim je onemogočil vpliv tako na njegov mandat kakor tudi na mandat njegovega naslednika. Predsednik de Gaulle je tako torej rešil praktično vprašanje. V primeru, da bi Francija iz kakršnihkoli razlogov ostala brez naslednika (in de Gaulle je v kampanji pred referendumom opozoril na dejstvo, da se je že dvakrat izognil orožju atentatorjev), je francoskim političnim strankam onemogočeno, da bi na ta položaj postavile osebnost, katere politično stališče bi bila rezultanta njihovih kombinacij in pogajanj, ali osebnost, ki po de Gaullovih koncepcijah ne bi bila na višini nalog francoskega predsednika.

Kar zadeva prepričljivost, s katero je referendum sprejel de Gaullov predlog, navajajo različne razlage. Glede na to, da pomeni vsota vzdržanih in negativnih glasov absolutno večino francoskega volilnega telesa, opozicija oporeka predsednikovo zmago. Na drugi strani pa poudarjajo, da je večina 62 odst., pozitivnih odgovorov nedvomna in da so volivci, ki so prišli na volišča — njihovo število pa je v podobnih priložnostih edino odločilno — s prepričljivo večino podprli generalova stališča. Kakorkoli že, lahko ugotovimo, da je de Gaulle na tem referendumu dosegel pomemben uspeh, ker je — za razliko od treh prejšnjih množičnih konsultacij volivcev — tokrat imel za nasprotnika združene vse opozicijske stranke. Res je, da je njegova večina na tem referendumu bila dosti slabša kot prej, zato lahko sklepamo, da francoski predsednik ne uživa več tako mnozične podpore volivcev. Zlasti zaradi tega, ker je bil referendum v skrajno, zaostrenem mednarodnem položaju, ki je po splošnem prepričanju pripravil veliko Francozov do tega, da so se odločili za de Gaulla, ker so se bali njegovega odstopa, ki ga je najavljal, če bi bil izid referenduma negativen.

Ne glede na te sodbe pa velja poudariti, da problem politične stabilizacije v Franciji s tem referendumom ni in niti ni mogel biti rešen. Konec tega meseca bodo francoski volivci še dvakrat odšli na volišča, da bi izvolili člane novega parlamenta, in prav noben politični opazovalec ne pričakuje, da bi utegnila biti nova sestava skupščine bolj naklonjena predsedniku kot dosedanja. Še več, mislijo, da se bodo pozicije opozicijskih strank okrepile ter da v novem parlamentu ne bo mogoče zbrati večine, ki bi podprla de Gaullovega mandatorja za sestavo nove vlade. Če bo ta vlada znova padla, kot je padla ob de Gaullovi zahtevi za spremembo ustave — ki jo je zdaj dobil — bo nastal sterilen položaj, v katerem ne bosta mogla niti predsednik niti skupščina ukreniti kaj učinkovitega, ker skupščina ne more sestaviti vlade, ki ni všec predsedniku, in ker predsednik ne more razpustiti skupščine pred enim letom.

Z drugimi besedami, spet bo treba s koncesijami in pogajanji zgraditi politično podlago za nekakšno močnejšo koalicijo — to pa je prav tista metoda politike, ki jo general de Gaulle odklanja kot neresno in porazno za francoske nacionalne interese — ali pa bo potreben nov referendum za nove spremembe ustave in nadaljnjo krepitev predsednikovega položaja. Zato moramo ugotoviti, da referendum ni prinesel odločilne prednosti predsedniku de Gaullu ter da take prednosti ne morejo pričakovati niti njegovi nasprotniki od prihodnjih parlamentarnih volitev. To je nedvomno potrditev, da se v Franciji nadaljuje proces pregrupiranja političnih sil, katerega izhod — v smislu trajnejše stabilizacije — je za sedaj popolnoma negotov.

ZDRAVKO MIČIC
(«Komunist»)

Miha Marinko čita referat o osnutku ustave Socialistične republike Slovenije

POZIV ŠVICARSKE VLADE

Zaskrbljenost za delovanje Rdečega križa

BERN, 2. — Švicarski zvezni svet je poslal danes poziv vsem vladam, ki so pristopile k ženevskim konvencijam, s katerim jih poziva, naj spoštujejo načela Rdečega križa ne glede na kakršen koli pomislek političnega značaja.

Ta poziv švicarske zveze, ki ji pripada naloga, da sklicuje konference mednarodnega Rdečega križa (CICR), ki ima svoj vzrok v dejstvu, da je stalna komisija CICR sklenila, da odloži na leto 1965 XX. konferenco, ki bi morala biti prihodnje leto v Ženevi. Komisija je ta sklep sprejela, da bi preprečila, da bi se v okviru konference ponovile polemike in spori, ki so bili značilni in ki so tudi onemogočili konferenco leta 1958 v Novem Delhiju. Do teh sporov je prišlo, ker so bile na konferenci delegacije dveh Kitajskih, dveh Korej in dveh Nemčij.

Po mnenju zveznega sveta je sklep komisije nevaren precedens za bodočnost CICR. Če Rdeči križ lahko zahteva, da se na bojnem polju enako ščitita in negujeta prijatelj in sovražnik, potem — poudarja poziv — mora tudi doseči, da se predstavniki vlad, ki se sicer vzajemno ne priznavajo, vseeno zbero za namen, ki je samo human. Zvezna vlada izraža nato svojo globoko zaskrbljenost ob misli, da bi mogla biti dejavnost Rdečega križa ovirana in onemogočena, kjerkoli je treba priti na pomoč.

Pred nedavnim je vlada v Pekingu sporočila, da v nobenem primeru ne bi dovolila, da se XX. konference v Ženevi udeleži tudi nacionalistična Kitajska.

Umrl je Stevan Jakovljev avtor „Srbske trilogije"

BEOGRAD, 2. — *V Beogradu je danes na interni kliniki medicinske fakultete v 72. letu starosti umrl znani jugoslovanski književnik, znanstvenik in akademik Stevan Jakovljević. Kot književnik se je Jakovljević najbolj proslavil s svojim delom «Srbska trilogija», ki je doživela devet izdaj.*

Jakovljević se je rodil v Knjaževcu, gimnazijo je dokončal v Kragujevcu, filozofsko fakulteto pa v Beogradu. Od l. 1929 je bil docent, od 1934 izredni in od 1938 redni profesor na univerzi. Od l. 1941 do 1945 je bil v ujetništvu, v letih 1945-1950 pa rektor beograjske univerze. Objavil je več del iz morfologije in hidrobiologije. Med njegovimi književnimi deli sta poleg «Srbske trilogije» tudi «Smena generacija» in «Velika zabuna». Imel je visoka odlikovanja.

Književnik Apitz pregnan iz Zahodne Nemčije

Zahodnonemška policija je aretirala in izgnala čez mejo znanega književnika Vzhodne Nemčije Bruna Apitza, ki je na povabilo mladinske organizacije prispel v Dortmund na literarni večer, kjer bi moral prebrati odlomke iz svojega romana, v katerem opisuje dogodke v koncentracijskem taborišču Buchenwald.

Drago Ivanišević o stikih med Italijo in Jugoslavijo na področju književnosti

List «La voce del popolo» z Reke objavlja v svoji četrtkovi številki razgovor svojega sodelavca Lucifera Martinija, ki ga je imel v Zagrebu z dr. Dragom Ivaniševičem; ta je član jugoslovanske zvezne komisije za kulturne zveze s tujino. Razgovor je bil na sedežu društva književnikov. Dr. Ivanišević, ki je po poreklu Dalmatinec, se je rodil v Trstu.

V razgovoru z Martinijem je Ivanišević dejal da se lahko odnosi z Italijo na področju književnosti označijo kot normalni. V zadnjem času pa je prišlo do konkretnejših oblik, zlasti ko je šla v Italijo delegacija, v kateri so bili predstavniki književnikov vseh jugoslovanskih republik. To je bil prvi neposredni stik, ki bo že obrodil sad: novembra bo namreč prišla v Jugoslavijo delegacija italijanskih pisateljev, ki jo bo vodil Giancarlo Vigorelli. V Jugoslaviji se bo mudila 16., 17. in 18. novembra ter bo obiskala Beograd, Zagreb in Ljubljano. Sicer pa bi bilo treba iti še dlje, tako da ne bi ostali samo pri uradnih delegacijah, temveč da bi prišlo tudi do individualnih obiskov. Ivaniševiču se nadalje zdi, da je sedaj ugoden trenutek za neposredne izmenjave z založbami, tako da bi se še povečale publikacije jugoslovanskih in italijanskih knjig v obeh državah. In to zlasti velja za tisk jugoslovanskih del v Italiji, medtem ko se v Jugoslaviji v tem pogledu napravi precej. Kar zadeva individualne obiske, navaja Ivaniševič primer Nina Palumba, italijanskega pisatelja, ki je bil v Jugoslaviji in se je dogovoril z neko založbo o objavo svojega dela.

Na vprašanje, če se v Jugoslaviji mnogo prevaja iz italijanščine, je Ivaniševič odgovoril, da zelo mnogo. Jugoslovanski bralci poznajo vso bogato italijansko književnost od Dante-ravie do Vittorinija, Pratolinija, Palumba, Paveseja, Piovene, Siloneja. Tisti del knjižnosti, ki bi jo označili za resno, je bil že večkrat prevajan. Manj so mogoče znani mlajši književniki. Za spoznavanje jugoslovanske književnosti v Italiji so mnogo naredili Urbani, Salvini, Cronia, v Jugoslaviji pa Ramous in Sinigalia. Toda po mnenju Ivaniševiča je prav sedaj odkrivanje jugoslovanske književnosti, ki bi morala biti za Italijane zelo zanimiva in to iz dveh razlogov: zaradi sosedstva in zaradi originalnosti. Ta originalnost pa je tem, da je jugoslovanska književnost moderna, čeprav slanja na točne zgodovinske poudarke. Za to je najlepši primer Andrič.

Ko je Martini vprašal, kaj bi jugoslovanske avtorje bi v Italijani poznali, se je Ivaniševič izognil direktnega odgovora, vendar pa ni mogel mimo tega, da ne bi navedel Miroslava Krleže. Rekel je tudi, da na drugih področjih sodelovanje mnogo bolj razširjeno. Gre za glasbi, slikarstvu in kinematografu ni ovire, ki bi jo predstavljal jezik. Tukaj je govorica tako enotna in zato je toliko lažje razumeti se in prišlo je do številnih izmenjav.

Na koncu je Ivaniševič izjavil, da bi bilo treba bolj spoznati dva gledališka ansambla, ki imata veliko važnosti, in sicer Slovensko gledališče iz Trsta v Jugoslaviji ter Italijansko dramo iz Reke v Italiji. To sta dva ansambla in če je Slovensko gledališče v Jugoslaviji dobro znano zaradi udeležbe na festivalu v Novem Sadu, pa italijansko gledališče italijanske etnične skupine v Italiji skoraj popolnoma neznano. Zaradi tega bi bilo treba absolutno upoštevanje tudi za pospeševanje takih kulturnih izmenjav.

Sovjetski znanstvenik Landau dobil Nobelovo nagrado za

OD ČETRTKA NA POTI PROTI PLANETU MARSU

Vesoljska postaja «Mars I» nadaljuje svojo določeno pot

Mogoče se bo «Mars I» vrnil spet na Zemljo

MOSKVA, 2 Kot poročajo, delujejo vse znanstvene naprave na «Marsu I» v redu. Sončne baterije so začele pravilno delovati ter opravljajo svojo nalogo pomoči kemičnim baterijam, s katerimi je opremljen «Mars I». Radijski znaki se dobro sprejemajo, prav tako pa «Mars I» dobro sprejema povelja z Zemlje ter jih izvršuje.

Planet Mars je bolj oddaljen od Zemlje kot Venera in je zato izstrelitev sonde proti njemu težja stvar kot izstrelitev sonde proti Veneri. Mars je pa tudi od nekdaj za znanstvenike bolj privlačen, ker se domneva, da je na tem planetu življenje. Od «Marsa I» se pričakuje torej potrditev domnev, da je na Marsu zrak, voda in torej tudi živa bitja.

Naloga «Marsa I» pa je tudi izpopolniti dognanja, ki zadevajo možnost poleta rakete s človekom proti Luni.

Profesor Sissakian, član prezidija sovjetske akademije znanosti, je izjavil, da je možnost, da se «Mars I» povrne na Zemljo, če se med poletom ne razbije. Dejal je, da bo vesoljska postaja dala zanimive podrobnosti o možnosti obstoja življenja na planetu in bo razjasnila skrivnost slovitih «kanalov».

Iz Londona poročajo, da observatorij v Jodrell Banku opoldne še ni uspel sprejeti znakov z «Marsa I». Ravnatelj Bernard Lovell je dejal, da ni prejel od Rusov nobenih podrobnosti o tehničnih podatkih. Nasprotno pa sta sporočila brata Judica-Cordiglia iz Turina, da sta sprejela močne in čiste znake z «Marsa I». V veliko pomoč so jima bili podatki, ki so jih objavili sovjetski znanstveniki.

Hudo prizadeti dve družini pri cestnih nesrečah

RIM, 2. — Na cesti Numentani je vozil neki avto «500», ki je nameraval zaviti na desno in je zmanjšal hitrost. Za njim je peljal avtobus, ki se je umaknil na levo, da se ne bi zaletel v avto «500». V tem pa je privozila z nasprotne strani «appia», ki jo je vozil Giovanni Vassallo, 45-letni lekarnar in oče šestih otrok. Z njim je bil 20-letni sin Salvatore in hčerka Carla. Pri trčenju sta se ubila oče ni sin, hčerka pa ima le manjše poškodbe.

MODENA, 2. — V bližini kraja Casello Nord se je dogodila prometna nesreča, pri kateri je izgubila življenje 10-letna deklica Elisabetta Righi. Bratec Carlo, ki je imel 7 let, je pozneje umrl v bolnišnici, medtem ko se še bori s smrtjo njih mati, ki je vozila avto.

Ukradli so dragulje za 30 milijonov

COMO, 2. — Za 30 milijonov draguljev so danes ukradli iz nekega stanovanja, katerega lastnica je Fosca Corbetta, ki ima v Lomazzu tovarno čevljev. Stanovanje je bilo danes prazno, ker je gospodinja odšla v Lomazzo, gospodinjska pomočnica pa je imela prost dan. Ključ omare, v kateri so bili dragulji, je bil skrit v neki copati — toda tatovi so ga našli. Med ukradenimi predmeti je tudi zlata večerna torbica, vredna pet milijonov.

V Kanadi radioaktivno mleko

NEW YORK, 2. — Kanadski predstavnik v posebni politični komisiji generalne skupščine OZN je izjavil, da so zadnja merjenja količine stroncija 90 v mleku dala rezultate, «ki zelo zaskrbljujejo». Od julija do prve polovice septembra je količina stroncija 90 v mleku dosegla v Kanadi količino, ki do sedaj še ni bila nikoli dosežena.

Clorinda Dal Pra zopet doma

POGGIO RUSCO (Mantova), 2. — Mala Clorinda Dal Prà se je vrnila iz New Yorka, kjer jo je specialist prof. La Rocca operiral. Gre za majhno izboljšanje, ker je operacija preprečila, da bi deklica popolnoma izgubila vid. Prof La Rocca pa je obljubil, da jo bo čez čas spet operiral.

«Črna škatla» za nadzorstvo nad eksplozijami jedrskih bomb

WASHINGTON, 2. — Ameriški strokovnjaki za razorožitvena vprašanja proučujejo sedaj predlog sovjetskih znanstvenikov, naj bi uvedli elektronski sistem registriranja jedrskih poizkusov. Sistem, ki ga predlagajo sovjetski znanstveniki, se imenuje «črna škatla». Gre za aparat za registriranje sunkov, ki jih povzroči katera koli vrsta atomske eksplozije. Ker je hermetično zaprt, bi lahko služil kot nadzorstvo nad jedrskimi poizkusi na katerem koli ozemlju brez navzočnosti tujega osebja. Pregled podatkov «črne škatle» bi poverili mednarodnemu organizmu».

Nekateri ameriški strokovnjaki pa trdijo, da je «zelo mogoče elektronsko potvoriti podatke majhne črne škatle».

Trgovinski sporazum med Italijo in Gvinejo

Rim, 2. — Včeraj so podpisali trgovinski sporazum in sporazum o letalskem prometu med Italijo in Gvinejo. Sporazumeli so se tudi, da bo Gvinejo obiskala italijanska delegacija podjetnikov, kmetijskih strokovnjakov in izvedencev za tujski promet, da bi ugotovila možnosti za sodelovanje Italije na tehničnem, gospodarskem in finančnem področju. V imenu gvinejske vlade, je sporazum podpisal Isnail Turè, brat predsednika republike Gvineje Seku Tureja.

Medtem pa se že načenja vprašanje, kdo bo novi predsednik ENI. Liberalni poslanci Malagodi, Bozzi in Badini so danes predložili predsedniku vlade vprašanje, na kakšni podlagi bo izbran novi predsednik ENI, in kakšna navodila bo vlada dala novemu predsedniku v zvezi z upravljanjem ENI. Pri tem postavlja vprašanje sedem zahtev.

KAIRO, 2. — Agencija Srednji Vzhod javlja, da so čete Jemena in ZAR uničile enoto 1.000 vojakov Saudove Arabije in Jordanij ev bližini severne jemenske meje. Podpredsednik jemenske vlade je izjavil, da so dali ukaz jemenski vojski, naj napreduje proti severu, da bo pripravljena, da vdre na ozemlje Saudove Arabije, takoj ko bo dobila ukaz.

Raffaela De Carolis, ki je prišla v London, da bi predstavljala Italijo pri izbiri «miss» sveta, se v narodni noši sprehaja po Londonu

Zopet banditi iz Orgosola

(a ne v filmu, temveč zares)

CAGLIARI, 2. — Komaj nekaj dni za tem, ko so 6 km od Orgosola na Sardiniji našli ubita dva angleška turista, sta skoraj na istem mestu padli drugi dve žrtvi. Toda to pot gre za dva znana bandita, od katerih je eden imel 23 drugi pa 40 let. Mlajši se je imenoval Salvatore Mattu, starejši pa Giovanni Mesina.

Tudi okrog umora teh dveh je polno nejasnosti. Predvsem nista bila ubita istočasno, kot se je prvotno domnevalo, temveč je bil Mesina ubit 24 ur prej s streli iz pištole toda različnega kalibra (torej ne samo z eno pištolo). Mattu pa je bil dvanajstkrat zaboden. Njegovo truplo je bilo položeno 8 metrov daleč od Mesinovega z vsem orožjem, ki ga je imel: brzostrelko, revolver, nekaj ročnih bomb in nož. Mesina je bil ubit na enak način kot angleška turistka Townley, s pištolo. Na podlagi tega sklepajo, da bi mogla biti med umorom angleških turistov in obeh banditov kaka zveza. Drugi pa menijo, da tu ni nikake zveze.

Po mnenju nekaterih je angleška zakonca Townley ubil Mesina. Na njegovem truplu, ki so ga našli z zvezanimi rokami, je bilo nekaj ran, povzročenih z nožem, zaradi česar se domneva, da je bil prisiljen priznati umor angleških turistov, nato pa umorjen. Mesino naj bi ubil Mattu. Tega pa so zalotili Mesinovi pristaši in ga ubili iz maščevanja, njegovo truplo pa prenesli tja, kjer se je že nahajalo Mesinovo truplo.

Nadaljnja domneva je, da je lahko Mesina Mattuja obtožil uboja zakoncev Townley, nato pa je bil ubit, da ne bi policiji povedal imena morilca angleških turistov.

Obadva ubita bandita imata svojo bogato «zgodovino». Mattu se je že več let skrival in na njegovo glavo je bila razpisana nagrada milijon lir. Pretekli ponedeljek pa je kvestor iz Nuora predlagal notranjemu ministrstvu, naj se ta nagrada dvigne na štiri milijone. Svojo banditsko dejavnost je začel z 19 leti.

Mesina je bil z mlajšima bratoma nekaj let v ječi, ker je bil zapleten — kakor Mattu — v umor nekega trgovca. Pozneje so bili vsi trije bratje Mesina izpuščeni. Domneva se, da so vso odgovornost za zločin naložili tistim, ki se skrivajo, kar jih je spravilo v nevaren položaj. Sam kvestor je opozoril na to Giovannija Mesino, vendar pa tega zadeva ni posebno vznemirjala. V zadnjih tednih pa je tudi Mesina izginil, ker je državni pravdnik vložil priziv proti njegovi oprostitvi. Na dan vseh svetih pa so našli njega in Mattuja mrtva.

Čudno je tudi, kako je moglo priti do zločina, ko je na tistem področju v teh dneh toliko karabinjerjev in agentov, da je Orgosolo videti kakor v vojni.

Prijatelji so mu bili psi

WASHINGTON, 2. — Sodišče za mladoletne bo danes odločalo o nekem 11-letnem dečku, ki je bil po izjavah oblasti, ki ga je prevzela v varstvo, tako samotarski, da si je izbral pse za svoje prijatelje. Nekega večera so ga starši našli med psi; hodil je po vseh štirih in lajal. Omenjene oblasti so izjavile, da je samo ponoči hodil med svoje štirinožne prijatelje. Psihologom je izjavil, da ni imel drugih prijateljev. «Vem, da nisem pes, toda psi so moji prijatelji». Deček je bil doma mnogo časa zanemarjen, njegovi tovariši pa so se iz njega norčevali.

LUGANO, 2. — V neki kliniki, kjer se je že dlje časa nahajal, je umrl milanski industrijec Giulio Brusadelli. Sedaj je že nekaj let prebival v Švici. Imel je 84 let.

Še žice... Vojaki Vzhodne Nemčije postavljajo tretjo žično pregrajo v Berlinu, da bi preprečili bege v Zahodni Berlin

«Akustični obveščevalci» za potres

BUDIMPEŠTA, 2. — Potrese bo mogoče napovedati s študijem določenih zvokov. To teorijo je izdelal madžarski znanstvenik dr. Laszlo Bendefy. Kot zatrjuje dr. Bendefy, ki je svojo teorijo sestavil na podlagi vrste opazovanj in statističnih podatkov, se pred vsakim potresom pojavijo zvoki, ki jih je mogoče nekatere zaznati normalno, druge pa samo s pomočjo «akustičnih obveščevalcev», nastavljenih v ugodnih položajih, zlasti v rudnikih.

Mreža akustičnih obveščevalcev, primerno razporejena na ozemljih, ki so podvržena potresnim sunkom, bi mogla po mnenju madžarskega znanstvenika tvoriti alarmni sistem, ki bi lahko, če že ne drugega, vsaj preprečil žrtev človeških življenj v primeru potresa. Dr. Bendefy trdi, da se mikrozvoki, znanilci potresov, javijo nekaj ur pred samim potresom.

Do svoje teorije je madžarski znanstvenik prišel po študiju zvokov, ki navadno spremljajo potres ali pa se javijo že nekaj prej. Zbrani podatki in njih obdelava sta ga privedla do prepričanja, da se pred vsemi potresi javijo — in že mnogo časa prej — zvoki, čeprav jih ni mogoče zaznati s človeškim ušesom. Te zvoke povzroča nekako plimovanje zemeljske skorje, ki nastane pred vsakim potresom. Ob tem gibanju se skozi podzemeljske razpoke dvigajo najprej plini in potem tekočine (voda, petrolej i. dr.), ki s svojim gibanjem povzročajo obveščevalne zvoke.

Dr. Bendefy meni, da nudi njegovo odkritje očitne praktične koristi, razen tega pa odpira nove horizonte znanstvenikom, ki proučujejo telurične pojave, ter začenja novo poglavje znanosti, namreč o «akustični seizmografiji».

WASHINGTON, 2. — Bela hiša je sporočila, da si predsednik Kennedy sedaj zida hišo za 45.000 dolarjev pod gorovjem Rattlesnake v Virginiji.

Prijatelji, ki so prišli Pablu Picassu čestitat za 81. rojstni dan, bili močno presenečeni, ko so videli, da se je veliki slikar posvetil kiparstvu. Na sliki je Picasso s soprogo v svojem ateljeju

VAŽNA RAZPRAVA EKONOMSKO-FINANČNEGA ODBORA OZN

O gospodarski konferenci v prid nerazvitih dežel

Dežele v razvoju zavzemajo okrog pet šestin sveta, toda v njih vladata beda in zaostalost - Njihov narodni dohodek bi bilo treba povečati najmanj za pet odst.

V ekonomsko-finančnem odboru generalne skupščine OZN, je bila zaključena doslej vsebinsko bolj bogata, pa tudi najobsežnejša razprava, posvečena proučevanju gospodarskega položaja na svetu. Končala se je ugotovitvijo, se pravi, da so se v teku nje osvetlila nekatera zelo važna vprašanja in stališča, kar je tudi omogočila dosego nekaterih dokaj pozitivnih rezultatov. Zlasti prav posebej so v teku nje predstavniki nad 80 dežel poudarili nenavaden pomen sklicanja svetovne gospodarske konference, na kateri bi bili predvsem razpravljanja razvoj in položaj gospodarstva na svetu nasploh, v nerazvitih, t. j. v deželah v razvoju še posebej, navsezadnje bi bilo govora o trgovini, pravi o nujnih ukrepih za liberalizacijo mednarodne blagovne izmenjave, kakor tudi, kako rešiti gospodarski in socialni razvoj zaostalih področij.

Nerazvite dežele se danes razprostirajo na domala petih šestinah sveta. Narodi, ki v njih žive, pa prebivajo na zelo nizki stopnji človeškega razvoja, v mnogih primerih celo v stanju barbarstva in divjaštva. Potemtakem daleč od tega, da bi živeli v človeških razmerah, dostojnih človeka, čemer je znano, da tisoči, tisoči umirajo od lakote in pomanjkanja, od bolezni itd.

V mnenju večine udeležencev razprave, ki je o njej govora, bi bilo zatorej prva in najbolj nujna naloga, da se tem narodom čimprej nudi vsestranska materialna, tehnična, finančna in tudi moralna pomoč, da bi si mogli v najkrajšem času ustvariti pogoje, na osnovi katerih bi si lahko zagotovili svoj nadaljnji razvoj z lastnimi močmi. Nadalje je bilo v teku omenjene razprave ugotovljeno, da bi bilo nujno tem deželam staviti na razpolago najmanj 10 milijard dolarjev letno za potrebe njihovega razvoja, vtem ko so doslej prejemale komaj polovico tega.

Predstavniki Gvineje, Malija, ZAR, Cila, Brazilije, Indinezije, Burme in vrste drugih dežel, so jasno povedali, da je trenutno delitev sveta na «klub bogatih in siromašnih» nevzdržna.

Danes se devet desetin finančne in druge pomoči deželam v razvoju daja na osnovi bilateralnih sporazumov, in to zaradi določene politike industrijsko razvitih dežel. In prav zaradi tega so vsi govorniki, ki so v debati nastopili, pozdravili objavo, oziroma sprejetje programa «Dekade razvoja OZN», v okviru katerega se bo vsem tem vprašanjem posvetila ustrezna pozornost, in ne samo to, marveč se bodo skušale določiti tudi oblike, kakor tudi materialna sredstva, za njihovo pozitivno rešitev. Obenem je bila postavljena tudi zahteva po odločni uresničitvi omenjenega programa, ob zagotovitvi povečanja narodnega dohodka v nerazvitih deželah za vsaj 5 odstotkov letno.

Predstavniki dežel v razvoju, katerih dejavnost je letos na tej razpravi bila zelo očitna, pa so opozorili na potrebo njihovega lastnega medsebojnega gospodarskega povezovanja in sodelovanja. Tudi so še enkrat obsodili politiko zaprtih gospodarskih skupin industrijsko razvitih dežel, a še prav posebno Skupno tržišče.

V teku razprave je bila še enkrat poudarjena nujnost liberalizacije svetovne trgovine in odprave sedanjih visokih carinskih tarif, količinskih kvot ter ostalih omejitev v trgovini, ki jih ustvarjajo zaprta tržišča. Zaradi tega je skoraj soglasno bil sprejet predlog o sklicanju svetovne konference za trgovino in razvoj. Ta konferenca bi se imela začeti, kakor bi tudi morala predstavljati močno spodbudo za uveljavitev enakopravne, svobodne in vsestranske blagovne izmenjave. Skupina osemnajstih dežel, v katerih je tudi Jugoslavija, je postavila zahtevo, da bi ta konferenca, ki bi se vršila pod okriljem OZN, začela s svojim delom najkasneje v sredini prihodnjega leta.

Dežele Latinske Amerike so postavile zahtevo po večjem prilivu kreditov iz inozemstva. Dejstvo, da so te dežele do pred nedavnim sodelovale v svetovni trgovini s skoraj desetimi, danes pa samo s šest in pol odstotka, popolnoma opravičuje zaskrbljenost, ki so jo v razpravi pokazali predstavniki tega kontinenta. Delegati azijskih in afriških dežel so od svoje strani izjavili, da žele v polnosti izkoristiti težko pridobljeno nacionalno neodvisnost in kar se da naglo razviti svojo ekonomsko moč. Takšen svoj cilj, kot so poudarili, pa ne žele doseči z morebitno politiko izolacionizma, temveč, nasprotno, na osnovi razširitve sodelovanja z industrijsko že razvitimi deželami.

V teku te izredno plodne razprave je bilo nadalje omenjeno, da se dežele v razvoju nahajajo v zelo težkem položaju tudi zaradi stalnega padanja cen osnovnih proizvodov in narašča nja istih na področju industrijskega blaga. Zaradi takšnega višanja cen se dogaja, da dežele v razvoju beležijo letno nad milijardo dolarjev izgube.

Nadalje je bila v teku razprave tudi potrjena deklaracija 36 dežel, udeleženk kairske konference. V vrsti izredno številnih koristnih predlogov, je treba omeniti še zahtevo po ustanovitvi fonda OZN za kapitalno izgradnjo, mednarodne orgainzacije za trgovino, organa OZN za rezerve surovin na svetu in še nekaterih drugih organov.

Črna smrt v Angoli

Pred nekaj tedni se je na mejah jugozahodne afriške države Angole pojavil prvi primer bubonske kuge. Od tedaj se epidemija bliskovito širi.

Bubonska kuga, ki jo povzroča bacil «yersin», se pojavi nenadno in zajame v kratkem času velika področja. Bacil prenaša človeka xenopsylla cheopis, posebna vrsta bolh, ki jo najdemo pri podganah. Ker živijo podgane v bližini človeških naselbin, je razumljivo, da se epidemija kuge med podganami v kratkem času prenese tudi na ljudi. Zato je v boju proti bolezni potrebno najprej uničiti podgane.

Ogrožene predele Angole so prispele izurjene ekipe lovcev podgane, ki s pomočjo zdravnikov skušajo omejiti nevarno epidemijo.

Jekleni «klobuk» za nemški atomski reaktor

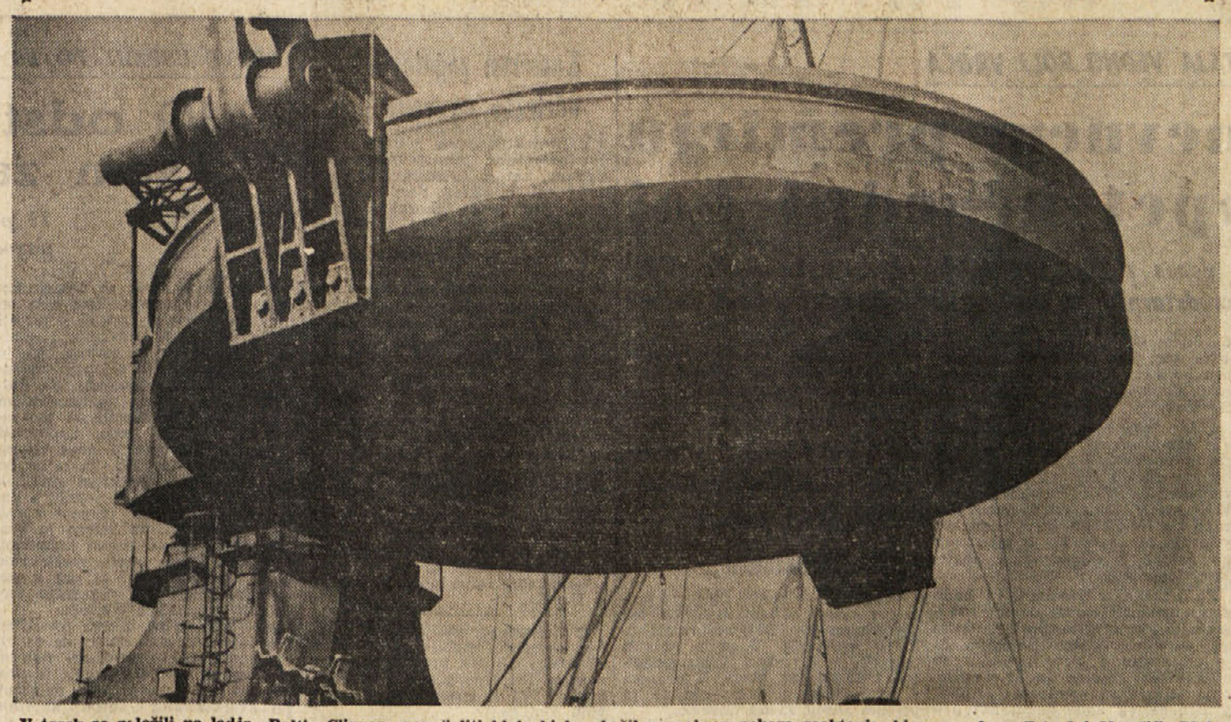

V torek so naložili na ladjo «Baltic Clipper» gornji liti blok, ki bo služil za pokrov nekega reaktorja, ki ga grade v Zahodni Nemčiji. Blok je naročilo nemško podjetje Siemens Schuckertwerke iz Muelheima pri italijanskem podjetju SIAC. «Klobuk» tehta 85 ton, v premeru meri 4,5 m, izdelan pa je iz zelo zapletene litine jekla, mangana, molibdena in drugih kovin

ZAHODNA NEMČIJA IMA ZELO DOBRO CESTNO MREŽO

Od švicarske meje do daljnega Hamburga v samih desetih urah

Čeprav imajo že sedaj nad 3.500 km odličnih avtomobilskih cest, jih bodo do leta 1970 zgradili še nadaljnjih 2.000 km

Kolikokrat smo pred vojno slišali od kakega «naivneža», kako krasne ceste je Hitler «poklonil» Nemčiji. Ko pa je prišlo do katastrofe, do druge svetovne vojne, smo videli, čemu je Hitler dal delati one res čudovite avtomobilske ceste, ki še danes preprezajo Nemčijo od vzhoda proti zahodu in od severa proti jugu. Ceprav so načrte za te ceste delali inženirji, so jim botrovali generali. Hitler je sicer obljubil Nemcem «ljudsko vozilo» — volkswagen, kateremu da so te ceste namenjene, toda tovarne v Wolsburgu so do začetka vojne dale komaj 50 ali 60 tisoč avtomobilov in so bile zato ceste dejansko puste, dokler niso po njih začele drveti kolone tankov in topov nemške vojske. Priznati je treba, da so bile te ceste odlično projektirane in izredno dobro grajene, kajti proti koncu in ob konca vojne, ko so se po njih usule množice zavezniške motorizacije, so vzdržale tudi ta promet, le da je bilo treba postaviti porušene mostove in cestišča nekoliko popraviti.

Toda po vojni, predvsem zadnja leta, je zajel svet val motorizacije, ki je v Zahodni Nemčiji prišel še posebno do izraza, in milijoni avtomobilov najrazličnejših znamk in vrst že niso imeli več mesta na nemških cestah. Poleg tega si Zahodna Evropa gradi nekakšno skupnost, ki terja skupne načrte tudi v cestni mreži. Ne bomo tu omenjali morebitnih daljnjih strateških namenov, ki pri teh načrtih imajo prav tako svoj delež, in prepustimo besedo sedaj le ekonomskim in turističnim namenom.

Tu imamo n. pr. evropsko transverzalo od severa proti jugu, ki nosi siglo «E-4». Ta se začne že na Finskem, nato vodi skozi Stockholm, dalje preko Kopenhagna v Hamburg in nato skozi Nemčijo pride vse do Basla, Berna in Ženeve; od tod pa en krak vodi v Španijo in sicer v Barcelono in Madrid ter se konča v portugalski Lizboni. Drugi krak te ceste pa bi se moral preko Švice in Sv. Gotharda združiti z italijansko Strada del Sole.

Toda ostanimo v Nemčiji: Tu so letos poleti izročili svojemu namenu glavni trakt te evropske transversale «E-4». Gre za tako imenovano cesto «Hafraba». To je pravzaprav kratica, sestavljena iz prvih zlogov imen Hansestaedte, Frankfurt in Basel. Je to najdaljša avtomobilska cesta na evropski celini in povezuje švicarsko mejo s Severnim morjem ter Baltikom, ali obratno. Je to cesta, ki omogoča, da dober vozač z dobrim vozilom pride od švicarske meje do Hamburga v desetih urah.

Cesta, o kateri govorimo, pravzaprav ni vsa nova. Letos julija so izročili prometu le zadnji del 820 km dolgega cestnega traku, ki je izdelan po najnovejših principih naglega cestnega prometa s samimi podvozi in nadvozi, tako da križišč na tej cesti sploh ni. Če bi šli v zgodovino te ceste nazaj, bi ugotovili, da so jo začeli graditi že leta 1933, torej v dobi Hitlerja, o čemer smo govorili že v začetku.

Toda, to je ena, pa čeprav glavna zahodnonemška transverzala od severa proti jugu. Imamo pa v Zahodni Nemčiji še celo vrsto drugih podobnih avtomobilskih cest, katerih del so zgradili pred vojno, druge pa po zadnji vojni, da bi zadovoljili zahtevam močnega avtomobilizma, ki je v Zahodni Nemčiji zares v takšnem zagonu, da potrebuje vedno več novih cest. V tem sklopu moramo omeniti nekaj glavnih cest.

Tu imamo n. pr. cesto, ki vodi od Karlsruhe preko Stuttgarta in Muenchena do avstrijske meje. Nadalje imamo podobno cesto, ki vodi od Muenchena vse do meje z Vzhodno Nemčijo. Druga podobna velika cesta je cesta, ki spaja Aghen na belgijski meji s Koelnom, Dortmundom, Hannovrom in vodi dalje proti Vzhodu do meje z Vzhodno Nemčijo in od tod do Berlina. Vsekakor je treba omeniti med najvažnejše ceste Zahodne Nemčije tudi ono, ki vodi od Emericha na nizozemski meji proti Koelnu, Frankfurtu in do Wuerzburga ter nato dalje do Nuehrenberga, od koder pa bo zgrajena nova podobna cesta vse do Passaua na avstrijski meji.

Ko smo že spregovorili o bodočih načrtih, bomo dodali, da imajo v Zahodni Nemčiji v načrtu gradnjo 2184 km novih cest, ki se bodo pridružile 2636 km odličnih avtomobilskih cest in 820 km že omenjene ceste Hafraba, tako da bo Zahodna Nemčija do leta 1970 imela v celoti 5120 km krasnih avtomobilskih cest.

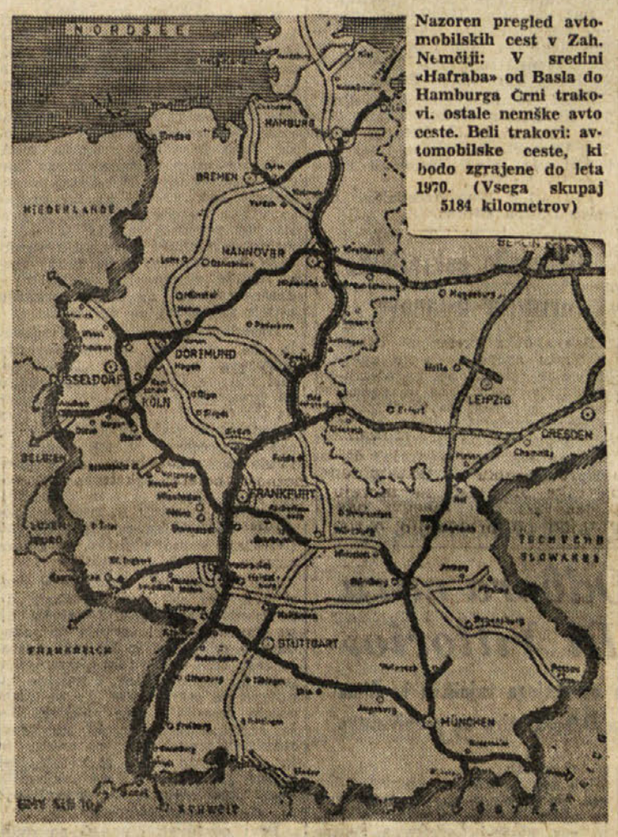

Nazoren pregled avtomobilskih cest v Zah. Nemčiji: V sredini «Hafraba» od Basla do Hamburga Črni trakovi, ostale nemške avto ceste. Beli trakovi: avtomobilske ceste, ki bodo zgrajene do leta 1970. (Vsega skupaj 5184 kilometrov)

Vsekakor gre tu za ogromno mrežo avtomobilskih cest, ki ji jo zavidajo vse države Evrope. In vendar bomo za primerjavo navedli podatek z onstran Oceana. V začetku septembra letos so v Kanadi izročili prometu tako imenovano Trans-Canada Highway. Gre v tem primeru za cesto, ki spaja Sydney na vzhodni obali Kanade s Vancouverom na zahodni obali. Cesta ima dvosmerna cestišča, ki so široka po osem metrov, ob straneh ima po tri metre traku za postanke in je v celoti široka 35 metrov. Dolga pa je 8000 km. Ker vemo, da je Kanada, ta ogromna «celina» na severnoameriški celini zelo malo naseljena, je logično, da vodi ta cesta v povprečju skozi puščobne kraje in gozdove ter le redko kje prečka večja naselja in mesta.

Iz umetnostnih galerij

Romeo Daneo v «Občinski»

V umetniških krogih se vsaka osebna razstava, ki jo priredi Romeo Daneo, pričakuje z nemajhno radovednostjo. Njegova znana delavnost in slikarska iznajdljivost sta pač jamstvo za kakovost takih nastopov. In tako se je pričakovala tudi sedajna v Občinski galeriji. Kdor pa je tokrat pričakoval, da bo videl njegova velika platna, ni prišel na svoj račun: Izmed šestindvajsetih pokrajin edinole osrednje obešeno olje presega običajno velikost in je tu očividno v dokaz, kaj zmore Daneo v večji sliki. Je pa ta, po videzu abstraktirizirani kraški travnik popolnoma v sklada z ostalimi pokrajinami, ki so nam po načinu izdelave s polmastnimi kredami že dobro znane.

Je pa tu sedaj neka koj opazna razlika. Sedanji listi so namreč akvarelno večinoma zelo široko pobarvani, kar še bolj stopnjuje jarkost barv osončenih polj, vinogradov, oljk in cvetja.

Vse preplavljajoča svetloba je pač vedno bila vodilna osnova Daneovih slik. Iskal in našel jo je na Krasu, ki ga tudi tu podaja v sivkasto rumeno uglašenih listih. Ampak iskanje močneje ožarjenih pokrajin je gnalo Danea med toskanske griče. Tam, v Cosentinu, je našel, kar je iskal: zlate zaplate žitnih polj na položnih pobočjih, ki se blešče v poletnem soncu sredi motnega zelenja oličnih gajev in vinogradov. Vendar pa to niso običajne pokrajine. Nekaj je v teh slikah, kar ni pogojeno le v pokrajinski tematiki, temveč izvira iz svojstvene govorice oblik in barv, ki jo slikar uporablja. A tu ne menimo čarobno spretnost oblikovanja, opozarjamo le predvsem na nenavadno sporobnost. Danea, da spreminja stvarnost krajin v očarljive sanjske prizide, da jih prenaša na višjo, snovne teže oproščeno raven. Iz krajine pa jemlje tudi prav skromne izreze iz neopaznih zatišij, ki po lepoti ne zaostajajo za širokimi razgledi. Tako n. pr. slika zvitka bodeče žice celo prekaša po slikovitosti one s cveticami.

V nekaterih pa omenjena dematerializacija preha a že v nepredmetnost živahnih barvnih madežev, kot se nam kažejo v dveh slikah štirikotnika zelene trave, pravilneje srčnice in v krošnjah oljk.

Daneova razstava je v celoti hvalnica svetlobi sonca. Foudarjena je le-ta v prevladujočih rumenih barvah vseh odtenkov, na katerih plavajo sveže zelenilo in močnejši poudarki. Je pa to hvalnica zelo prefinjenega kolorista, ki nikdar ne zapade v dušečo mnogobarvnost.

MILKO BAMBIC

Beneški univerzitetni gledališčniki v Berlinu

Vseučiliško gledališče «Ca Foscari» iz Benetk se je ponovno uveljavilo. Bilo je to prejšnjim v zahodnem Berlinu na mednarodnem festivalu pantomime, ki se je začel 1. t. m. zaključil pa se bo 22. t. m. Na festivalu se bodo v tem času zvrstili študentski ansambli iz Francije, Švice, Poljske, Holandske, Češkoslovaške, Izraela, Cila, Velike Britanije, Madžarske in seveda Zahodne Nemčije.

Beneška univerzitetska gledališka skupina je nastopila s «Commedio degli Zani», torej z zelo starim odrskim delom in ponekod v arhaičnem jeziku, ter celo dialektu, toda geste in mimika posameznih igralcev so pripomogle, da je občinstvo temo dela razumelo in večkrat igralce nagradilo z burnim ploskanjem.

ŽIVINOZDRAVNIK SVETUJE IN POJASNJUJE

Rudninske snovi v raznih krmilih

Če jih v krmi ni dovolj, jih moramo živalim dodajati

Poleg beljakovin, ogljikovih hidratov, maščob in vitaminov potrebuje vsaka domača žival predvsem dnevno s krmo tudi določeno količino rudninskih snovi. V ugodnem primeru bo žival dobila in sicer mlade doraščajoče živali za rahitisom, odrasle pa za kostolomnico. Kostolomnico pravimo strokovno tudi osteomalacia. Zlasti še potrebujejo rudninskih snovi v krmi breje krave in pa krave mlekarice. V tem izmed naših začetnih člankov o krmljenju smo v našem listu objavili tudi, da če sežgemo sušino enega kg mleka, nam ostane 7 g neizgorljivih rudninskih snovi. To se pravi, da kravi, ki daje dnevno 20 l mleka, odpade vsakokrati 140 g rudninskih snovi. Te snovi mora krava prejeti s krmo. V nasprotnem primeru jih prične črpati iz kosti, kar povzroči, da v doglednem času zboli za kostolomnico. Mnogo več rudninskih snovi pa potrebuje za gradnjo plodu breja krava.

Mi splošno smatramo kot rudninsko krmo tiste snovi, s katerimi dodajamo običajni hrani kalcij in fosfor. Kalcij bomo nudili živini s pokladanjem zmletega apnenca ali krede, fosfor in kalcij pa s klajnim apnom ali pa s krmno kostno moko. Med rudninske krme štejemo tudi kuhinjsko sol.

Letošnjo zimo bodo naši kmetje hranili živino, zaradi pomanjkanja sena, precej z močnimi krmami, v katerih je že tako precej fosfora. Zaradi tega bo zadoščalo, če bomo običajni krmi dodajali le zmlet apnenec ali kredo. Če je pa močne krme malo ter živino krmimo z večjimi količinami korenčnic in gomoljnic, s slamo, s spranim senom ali drugo slabo krmo, moramo živini dodajati rudninsko krmo, v kateri je kalcij in fosfor. V tem primeru bomo segli po klajnem apnu, ki vsebuje kalcij in fosfor.

V spodnji razpredelnici priobčujemo, koliko kalcija in fosfora potrebujejo na dan in na glavo naše običajne hlevske živali:

	Teža živali kg	kalcija g	fosfora g
KRAVE:			
Mokrženalna krma	500—650	12—14	12—14
2 mesece kred telitvijo	—	12	7
dodatek	—	2	1,5
vsak kg mleka — dodatek	700	16	16
Govni voli	250—600	20	15—20
Govno govedo	25	4	3
Teta in mlada živina	50	8	6
	70	12	8
	90	16	11
	180	20	15
	275	18	15
	350 in več	16	15
Armenske ovce	50—60	3,5	3
Armenske ovce zadnjih 6 tednov brejosti	50—60	5	3,5
Armenske ovce, doječe	50—60	7	5
Armenjeta, odstavljena	30—60	3,5	3
Armenske svinje, breje	150	15,5	10,5
Armenske svinje, dojne	150	28,5	20
Ostoči prašiči	20—50	9—14,5	6—10
KONJI:	50—120	14,5—17	10—11,5
	500	12,5	14

V naslednji pa koliko kalcija in fosfora je v kg raznih krm:

	Kalcija g	Fosfora g
SENO:		
Seno travniško, kislo, slabo	0,3	0,6
seno travniško, sladko, dobro	6,8	1,9
seno planinsko	5,0	1,2
otava dobra	5,0	2,6
seno lucerne v začetku cvetja	18,0	2,8
seno inkarnatke	11,4	1,6
SLAMA:		
slama ozimne pšenice	1,9	0,9
slama ozimnega ječmena	—	0,8
slama koruzna	3,5	3,5
PLEVE:		
pšenične	1,2	1,7
ZELENA KRMA:		
trava, mlada in otava	1,1	0,6
trava v cvetju	1,9	0,5
koruznica, zelena	1,0	0,4
lucerna v začetku cvetja	5,6	0,9
inkarnatka	2,5	0,3
listje krmne pese	1,1	0,3
cima korenja	6,5	0,4
OKOPAVINE:		
krompir	0,2	0,5
krmna pesa	0,2	0,3
koreenje	0,6	0,5
ŽITA IN DRUGA SEMENA:		
pšenica, ozimna	0,4	3,5
ječmen, ozimni	0,7	2,9
koruza	0,2	2,5
bob	1,1	5,3
fižol	1,1	4,2
gram	0,8	4,4
soja	1,2	4,5
želod, svež	0,7	0,7
STRANSKI PROIZVODI ŽIVILSKE INDUSTRIJE:		
otrobi, pšenični	1,1	11,7
otrobi, ječmenovi	1,4	4,0
rezanci sladkorne pese, mokri	0,8	0,09
rezanci sladkorne pese, suhi	10,0	0,7
melasa	2,2	0,2
tropine lanene	3,1	7,1
tropine sončnične	3,9	9,4
tropine repične	3,1	7,1
KRME ŽIVALSKEGA IZVORA:		
sveža kri	0,07	0,2
mesna moka	2,6	3,0
neposneto mleko	1,2	0,9
posneto mleko	1,2	1,0
sirotka	0,7	0,4
RUDNINSKE KRME:		
zmleta kreda	383	—
klajno apno	265	205
krmna kostna moka	300	139

Dr. D. R.

HOROSKOP

OVEN (od 21.3. do 20.4.) Ne sprejemajte za enkrat nobenih važnih odločitev. Uživali boste vse zaupanje najmlajših. Zdravje dobro.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Trenutno boste zaradi nekaterih vprašanj svojih sodelavcev omejeni v poslovanju. Ne jemljite preveč resno vseh muh ljubljene osebe. Zdravje dobro.

DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Svoj delovni dan si boste zelo dobro organizirali ter s tem dosegli najboljše uspehe. Prijeten večer z veselimi prijatelji. Zdravje nespremenjeno.

RAK (od 23.6. do 22.7.) Povrnjen vam bo denar, na katerega niste več računali. Pozabite na krivice, ki so vam bile storjene. Zdravje dobro.

LEV (od 23.7. do 22.8.) Ne bo vam žal za velikodušnost, ki ste jo bili pokazali do nekega svojega sodelavca. Če hočete uspešno premagati težave, ohranite hladno kri. Zdravje zelo dobro.

DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Bodite previdni pri postavljanju svojih zahtev. Če želite rešiti neko družinsko vprašanje, pokažite več smisla za enakopravnost. Zdravje odlično.

TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Okoliščine bodo takšne, da bodo spodbudile vašo domiselnost. Vaša prijateljska pomoč bo zelo ugodno vplivala na moralo nekega zelo potrebnega prijatelja. Zdravje dobro.

ŠKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Ne izgubljajte po nepotrebnem dragocenega časa. Utrujenost. Pazite na zdravje.

STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Ugoden dan za uresničitev vseh načrtov. Ne bodite zadovoljni s samim seboj. Zdravje dobro.

KOZOROG (od 21.12. do 20.1.) Premagati boste morali nepredvidene težave. Odlične zamisli pri umetnikih. Zdravje brez motenj.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Ne razburjajte se zaradi kritičnih kritik. Srečne ure v družini. Zdravje brez motenj.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Posvetite vso pozornost vprašanjem, ki jih boste morali reševati v teku jutra. Bodite potrpežljivi v krogu družine. Zdravje dobro.

RADIO VELEVIZIJA

SOBOTA, 3. NOVEMBRA 1962

Radio Trst A

8,00: Koledar; 8,30: Praznična matineja; 9,20: Slov. zborovske skladbe tržaških avtorjev; 11,45: Vrtiljak; 12,00: Po širnem svetu; 12,30: Za vsakogar nekaj; 13,30: Plošče; 14,40: Kvintet Niko Stritof; 15,00: Mali koncert; 15,30: «Sneguljčica», pravljica; 17,10: S produkcije gojencev šole Glasbene Matice v Trstu; 17,20: Drugi vatikanski koncil; 17,30: Kavarniški koncert; 18,15: Umetnost, književnost in prireditve; 18,30: Jazz panorama; 19,00: «Obisk v katedrali sv. Justa»; nato Tržaški motivi; 20,00: Sportna tribuna; 20,40: Zbor iz Rupe; 21,00: «Kajnov angel varuh»; 22,15: V ritmu in melodiji.

Trst

9,30: Glasba za godalne orkestre; 11,35: Tržaške pesmi; 12,00: Plošče; 12,25: Tretja stran; 13,15: Eno uro v diskoteki; 14,25: Skladbe Carla Bugamellija.

Koper

6,15 Jutranja glasba; 7,00: Glasba za dobro jutro; 12,00: Glasba po željah; 12,45: Lahka glasba; 12,50: Nadaljevanje glasbe po željah; 13,40: Popevke in ritmi; 14,30: Zabavna glasba; 15,30: Za dobro voljo...; 16,30: Izbrali ste; 16,30: Dogodki in odmevi; 16,45: Stiri melodije F. Kreislera; 17,00: Srečanje med notami; 17,40: Jazzovski koktajl; 18,00: Prenos RL; 19,00: Poje Anita D'Day; 19,30: Prenos RL; 22,15: Plesna glasba; 23,00: Prenos RL.

Nacionalni program

6,30: Vreme na ital. morjih; 8,20: Omnibus; 10,30: Radijska šola; 11,00: Nadaljevanje Omnibusa; 12,00: Jih pojemo danes; 13,30: Sodobni motivi; 14,55: Vreme na ital. morjih; 15,15: Upodabljajoča umetnost; 15,30: Ital. pesmi in plesi; 15,45: Jutrišnje športne prireditve; 16,00: Oddaja za bolnike; 16,30: Operna glasba s plošč; 17,25: Izžrebanje loterije; 17,30: Simfonični koncert; 20,25: Bitka na Piavi; 21,30: Italijanske pesmi; 22,00: Spomin na Luigija Einaudija; 22,25: Plesna glasba.

II. program

8,00: Jutranja glasba; 8,35: Kvartet Radar; 10,35: Pojo Abbate, Costello itd.; 11,00: Glasba za vas, ki delate; 14,05: Nastopajo pevci; 14,45: Najnovejše plošče; 15,00: Glasba iz filmov; 15,35: Pisan popoldanski spored; 16,50: Plesna glasba; 19,50: Cappello a cilindro; 20,35: Mesto v luninem svitu; 21,35: Operni program.

III. program

18,30: Gospodarska rubrika; 18,40: Prejeli smo; 19,00: Malipiero: Dialogi za dva klavirja in orkester; 19,15: Španska kultura; 19,30: Vsakovečerni koncert; 20,30: Revija revij; 20,40: Na programu De Falla; 21,20: Mala pesniška antologija; 21,30: Simfonični koncert; 22,30: Razgovor med pisatelji; 22,45: Na programu Kodaly.

Slovenija

5,00: Dobro jutro; 6,30: Napotki za turiste; 8,05: Poštarček v mladinski redakciji; 8,35: Mali ansambel; 8,55: Radijska šola; 9,25: Zabavna glasba; 9,45: Crnske duhovne pesmi; 10,15: W. A. Mozart: Koncert za oboo in orkester; 10,40: Tečaj ruskega jezika; 10,55: Vsak dan nova popevka; 11,00: Pozor, nimaš prednosti!; 12,05: Kmetijski nasveti; 12,15: Zvoki iz Češke in Moravske; 12,30: Iz Španije in Latinske Amerike; 13,15: Obvestila; 13,30: Popevke se vrstijo; 14,05: Med plesi in rapsodijami; 14,35: Naši poslušalci čestitajo; 15,15: Sem in tja po svetu; 15,40: Zborovska glasba; 16,00: Vsak dan za vas; 17,05: Gremo v kino; 17,50: Kitara v ritmu; 18,00: Aktualnosti doma in v svetu; 18,10: Skladbice Borisa Kovačiča; 18,30: Zabavni orkester RTV Ljubljana; 18,45: Okno v svet; 19,05: Glasbene razglednice; 20,00: Novo v studiu 14; 20,20: Marine: Skalp stoječega vola; 21,00: Za konec tedna; 22,15: Oddaja za izseljence; 23,05: Glasbena medigra; 23,15: Skupni program JRT.

Ital. televizija

17,30: Program za najmlajše; 18,30: Dnevnik; 18,50: Nikoli ni prepozno; 19,20: Oddaja za delavce; 19,50: Znanstvena oddaja; 20,00: Sedem dni v parlamentu; 20,20: Sport; 20,30: Dnevnik; 21,05: Kalmanova opereta «Čardaška kneginja»; 22,15: Zgodovina družine; 23,30: Dnevnik.

DRUGI KANAL

21,05: Film «Obiettivo Burma»; 23,05: Dnevnik.

Jug. televizija

Beograd :8,00: M. Djudjević: Cirkus univerzal; 19,00: Po muzejih in galerijah: Etnografski muzej; 19,15: Ustavna tribuna. Ljubljana 19,30: TV obzornik. Zagreb 19,30: TV pošta; 19,45: TV helikopter. JTV 20,00: TV dnevnik. Beograd 20,30: S kamero po svetu. Italija 21,05: Kneginja čardaša — odlomki iz operete. Ljubljana 22,15: Kupčija s slikami — zgodba iz oddaje Tretji človek. Beograd 22,15: Tretji človek — 16. zgodba.

Vreme včeraj: Najvišja temperatura 14,4, najnižja 10,3, ob 19. uri 11,2, vlage 67 odst., zračni tlak 1013,4 rahlo raste, veter 12 km na uro vzhodnik, nebo jasno, morje razgibano, temperatura morja 15,6 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, SOBOTA, 3. novembra. Just. Sonce vzide ob 6.47 in zatone ob 16.50. Dolžina dneva 10.03. Luna vzide ob 12.06 in zatone ob 21.[illegible] Jutri, NEDELJA, 4. novembra. Karel

VOLILNA KAMPANJA POSTAJA VEDNO BOLJ VROČA

Po enodnevnem premirju danes zopet besedni boj

Poslanec De Martino (PSI) danes v kinu Grattacielo, minister La Malfa (PRI) v kinu Nazionale, lokalni predstavniki za KPI - Razdeljevanje volilnih potrdil

Občinski uslužbenci so dosedaj razdelili 171.999 volilnih potrdil za volivce, ki prebivajo na področjih 203 volilnih sekcij, medtem ko bo v celoti 357 volilnih sekcij in vseh volilcev 212.799. Volivk je kar 21.473 več kot volivcev, saj je v volilne sezname vpisanih 95.681 moških in 117.118 žensk.

V volilne sezname tokrat ni vpisano precejšnje število fantov in deklet, pa čeprav so že dopolnili 21. leto. Zakon namreč predvideva, da se izvrši revizija volilnih seznamov enkrat na leto, ko se v sezname vpišejo novi volivci. Tako tudi zakon določa, da se v sezname vpišejo volivci, ki so 30. aprila dopolnili 21. leto. Zakonodajalci so tako odločili, ker so običajno vse volitve spomladi in to maja meseca in na tak način mladi fantje in dekleta lahko takoj volijo, čim dopolnijo 21. leto. V našem tržaškem primeru pa so volitve slučajno padle na jesen in so prizadeti pač izključeni.

Omenili smo že, da bo vseh volilnih sedežev 357, katere bo tržaška občina pričela urejati prihodnji četrtek in to po veliki večini po šolah. Zato bo tudi več dni odpadel pouk in bodo šolarji v tržaški občini po vsej verjetnosti ostali doma od 8. novembra pa do srede 14. novembra, ko je ponovno predviden reden pouk.

Tržaški volivci, ki prebivajo po drugih občinah v Italiji, uživajo popust 50 odst. na državnih železnicah. Volivci morajo na odhodni postaji predložiti pri železniški blagajni volilno potrdilo in nato pri povratku (na tržaški postaji) predložiti potrdilo, da so volili. To potrdilo naj zahtevajo od predsednika volilnega sedeža.

Včeraj je bilo kratko volilno premirje, saj so se stranke dogovorile, da ne bodo na dan mrtvih prirejale volilnih zborovanj. Vendar pa postaja volilna kampanja vedno bolj «vroča», kar velja tako za volilna zborovanja, kot zlasti za pisano propagando, s katero v zadnjih dneh stranke «obsipavajo» volivce.

Danes se bodo predstavili volivcem nekateri vidni vsedržavni predstavniki. Med temi zborovanji bo najbolj zanimivo ono, ki ga prireja tržaška PSI ob 11. uri v kinu Grattacielo, kjer bo govoril namestnik vsedržavnega tajnika poslanec Francesco De Martino. To je do sedaj najvažnejše napovedano zborovanje PSI, saj bo tokrat prisoten v Trstu eden izmed najvidnejših predstavnikov stranke, ki skupaj z Nennijem in Lombardijem «kuje» levi center.

Na tem socialističnem zborovanju bo v uvodu govoril v slovenščini kandidat na listi PSI Dušan Hreščak.

Poleg tega bodo danes predstavili republikanci ministra za proračun poslanca Uga La Malfo, ki bo govoril ob 11. uri v kinu Nazionale. Za PLI bo govoril ob 11.30 uri v kinu Arcobaleno Durand De La Penne, ki je znan kot «človek žaba» in ki je med vojno potopil v Aleksandriji angleško oklopnico.

Za tržaško federacijo KPI bodo danes govorili samo lokalni predstavniki, v nedeljo pa bo nastopil poslanec Arrigo Boldrini, ki je odlikovan z zlato medaljo za odporniško gibanje in ki predseduje združenju partizanov ANPI. V ponedeljek bodo komunisti priredili zborovanje posvečeno izključno mladini, v sredo pa bo govoril poslanec Giancarlo Pajetta.

Današnja zborovanja:

KPI: 11. Trg Goldoni prof. Paolo Sema in Claudio Tonel; 10.30 Skedenj, v kinu, poslanec Vidali in dr. Karel Šiškovič; 11. Trg Sv. Jakoba Davide Pescatori; 11. Kontovel Gombač Franc in Arturo Calabria; 16. Kontoveljski reber št. 27 Gombač Franc; 16.30 Ulica Marchesetti Ernesto Radič; 17.30 v Lonjerju na trgu (v primeru slabega vremena v krožku) poslanec Vidali in dr. Karel Šiškovič.

PSI: 11, kino Grattacielo poslanec Francesco De Martino in Dušan Hreščak; 16.30 Lonjer inž. Josip Pečenko in Pines; 17.30 Trebče Karel Bernetič in Pines.

PSDI: 10, Ribarnica Pierandrei; 11. Ul. Flavia Lonza; 12. Sv. Jakob Pierandrei; 17. Skedenj Pisa; Trg Gioberti Francia in Lonza.

PRI: 11. kino Nazionale minister La Malfa.

PLI: 11.30 kino Arcobaleno Durand De La Penne.

Opozorilo pokrajinske turistične ustanove

Pokrajinska turistična ustanova v Trstu sporoča, da je zvedela, da se je zglasila pri nekaterih gospodarstvenikih neka neznana oseba, ki je trdila, da so ji poverili nalogo, nabirati oglase za neko njeno publikacijo. Pokrajinska turistična ustanova sporoča, da ne pripravlja nobene publikacije ter da ni nikogar pooblastila za nabiranje oglasov. Ustanova poziva vse, ki katerim bi prišel kdo in trdil, da nabira zanjo oglase ali pa ponujal kake usluge v njenem imenu, naj ji to takoj sporočijo po telefonu na št. 29-123, ali pa naj pokličejo policijo, tako da se prepreči ta zloraba.

Kamerun zagotovil udeležbo na velesejmu

V preteklih dneh je bila v Rimu delegacija predstavnikov Kameruna, katero so sestavljali opolnomočeni minister Ferdinand Oyono, predsednik zbornice za trgovino, kmetijstvo in živinorejo Ephrem Mba, ravnatelj za trgovinske odnose s tujino Augustin Kodock in ravnatelj narodne banke John Ngu. Delegacija je sestavila tri sporazume: o gospodarskem in tehničnem sodelovanju, o trgovinski izmenjavi in o kulturnem sodelovanju. Te sporazume je podpisal minister Viktor Kanga, ki je prav zato prispel 31. oktobra v Rim.

Minister Kanga je med obiskom ponovil sklep vlade federativne republike Kamerun, da bodo tudi 1963. leta sodelovali na tržaškem mednarodnem velesejmu, kot so že uspešno razstavljali zadnja tri leta.

Člani delegacije so se pogajali tudi z državnim monopolom za banane in z ENI, ki bo pričela z raziskovanji in zgradila rafinerijo v Douali.

● **Kulturno-umetniški krožek** priredi skupno s študijskim krožkom «Toniolo» v torek predavanje predsednika IRI Petrillija o temi: «Prispevek IRI h gospodarskemu razvoju Italije».

Oktobrski promet Javnih skladišč

V oktobru je znašal blagovni promet v Javnih skladiščih 133.000 ton Od teh so jih 76.000 raztovorili in 57.000 natovorili. V prvih desetih mesecih je šlo skozi Javna skladišča 1.669.000 ton blaga. V primeri z istim lanskim obdobjem se je promet skrčil za 6,4 odstotka.

PRVI USPEHI PO 26 DNEH BORBE

10 odstotkov poviška mezd vsem zasebnim kovinarjem

Ti poviški veljajo kot predujem na bodočo delovno pogodbo - 13. novembra se pričnejo splošna pogajanja

Po 26 dneh stavk so dosegli kovinarji prve uspehe. Predvsem so industrijci končno precej popustili glede načelnega vprašanja navzočnosti sindikatov v tovarni, to je njihove pravice, da sklepajo pogodbe tudi v okviru podjetij. Na zadnjih razgovorih na ministrstvu za delo sicer niso pristali na vse zahteve sindikatov, toda upoštevati je treba, da pomeni vsak sporazum pač kompromis. Tako ne bo še prišlo do ustanovitve sindikalnih sekcij v tovarnah samih, a načelni sporazum le pomeni korak naprej na poti, na katero je krenila CGIL že na petem kongresu, ko je usvojila načelo razčlenjene borbe po podjetjih, ki naj s posebnimi pogodbami dopolnijo vsedržavne kolektivne pogodbe.

Kot smo že na kratko pisali, so delodajalci pristali na to, da so tudi sindikati udeleženi pri določanju nagrad, akordnega dela in prejemkov ter nameščanja delavcev po kvalifikacijah. Glede akordov so za sedaj delodajalci priznali sindikatom samo pravico, da dobe od njih informacije, to je podatke. Glede določanja nagrad je priznana sindikatom popolna pravica pogajanja in sklepanja pogodb. Kar se tiče kvalifikacij delavcev in njihovega nameščanja na delovna mesta je bila tudi sindikatom priznana pravica, da se o tem pogajajo.

Seveda ni Confindustria pristala na vse to z lankim srcem, saj je pri tem važno predvsem načelo, da se odpro sindikatom vrata v tovarno, česar so se industrijci najbolj otepali. Ko pa je pristala na to zahtevo organizacija podjetij z državno udeležbo Intersind ter so ji sledili Fiat, Olivetti in kakih 200 zasebnih podjetij, ki so podpisala posebni protokol o predujmu na bodoče poviške, ni preostalo Confindustrii drugega, kot da se vsaj nekoliko vda. Seveda pa tudi pri Intersindu ni šlo vse gladko in se še sedaj niso sporazumeli o kvalifikacijah delavcev. Zgodilo pa se je poleg tega še to, da je Intersind v eni točki celo zaostal za Confindustrio, to je glede ponudbe o skrajšanju delovnega tedna. Confindustria je ponudila poldrugo uro skrčenja delovnega urnika, Intersind pa samo eno uro, in še to v treh obrokih.

Po ureditvi načelnega vprašanja priznanja pravic sindikatov pa so sedaj na vrsti pogajanja za konkretno ureditev raznih mezdnih in normativnih vprašanj kot na primer zvišanje mezd, nove kvalifikacije, periodični poviški za delavce, enakopravnost glede normativnih določb med delavci in uradniki, podaljšanje dopustov, plačilo prvih treh dni v primeru bolezni in nezgod, izboljšanje odpravnin itd.

Ta pogajanja bodo zahtevala še mnogo naporov sindikatov in budnost ter pripravljenost na borbo med delavci. Vendar je bil tudi glede tega ze storjen prvi korak. Po zgledu Intersinda so zasebni delodajalci sklenili s sindikati sporazum, ki velja kot predujem na bodoče poviške in razne normativne ugodnosti. Po tem sporazumu bodo delodajalci plačevali, začenši s 23. oktobrom, to je vzvratno, 10 odstotkov poviška na pogodbene mezde. To pa bodo plačevali ločeno od mezd. Ta začasni poviršek so priznali tudi uradnikom in posebni kategoriji, to je uslužbencem, ki spadajo nekako v sredo med delavce in uradnike. Sporazum tudi določa, da ohranijo delavci in uradniki v podjetjih, ki so že prej sklenila sporazume v obliki predujma, vse ugodnejše pogoje. Ta sporazum daje upati, da pogajanja, ki bodo sledila, naj brž ne bodo tako trda kot doslej.

Že 8. t. m. se bo sestala posebna komisija delodajalcev in sindikatov, ki bo začela podrobneje proučevati vprašanje akordov in dela «na traku», 13. novembra pa se pričnejo med tremi sindikalnimi organizacijami in delodajalci plenarna pogajanja o posameznih mezdnih in normativnih zahtevah.

Delavski problemi na kongresu ACLI

Na kongresu mladine ACLI so spregovorili v diskusiji številni udeleženci in obravnavali razna važna mladinska vprašanja s posebnim poudarkom na vključitev novih letnikov delovne sile v proizvajalno dejavnost v državi. Razni diskutanti so tudi poudarili nujnost novih odnosov v podjetju med delavci in delodajalci. Na kongresu so izrazili tudi solidarnost s stavkajočimi delavci podjeta Crane-Orion. Danes pride v Trst vsedržavni predsednik ACLI Livio Labor.

Motorist v pešca

Sinoči okoli 19. ure je prišlo na cesti v bližini begunskega taborišča pri Orehu do prometne nezgode, pri kateri sta se ponesrečila 66-letni Giovanni Radesich iz begunskega taborišča in 56-letni Albin Kraševec iz Ul. Risorta 12. Oba ponesrečenca so prepeljali v bolnišnico z rešilnim avtom RK, kjer sta povedala, da je prišlo do nesreče, ker se je Krašovec zaletel od zadaj z motorjem v Radesicha. Slednji se je k sreči le laže pobil po čelu, po levem licu ter levem ramenu. V bolnišnici so mu nudili samo prvo pomoč. Krašovec pa se je verjetno teže poškodoval. Sprejeli so ga namreč na stomatološki oddelek, kjer se bo moral zdraviti kakih 30 dni zaradi verjetnega zloma desne lničnice.

Včeraj ob 13. uri so pripeljali v mrtvašnico splošne bolnišnice truplo 58-letnega Artura Macorina iz Ul. Corti 1. Policijski zdravnik dr. Bevilacqua je ugotovil, da se je Macorin obesil okoli 11.30 v kuhinji svojega stanovanja.

Na dunajski univerzi je promoviral za doktorja zdravniških ved

IVAN HROVATIN

z Opčin. Mlademu doktorju prisrčno čestitajo sorodniki, prijatelji in znanci. Cestitkam se pridružujeta tudi uredništvo in uprava Primorskega dnevnika.

Slovenski klub vabi na referat o jugoslovanskem filmu, ki ga bo imel filmski režiser Jože Babič v torek 6. t. m. ob 20. uri v Gregorčičevi dvorani, Ulica Geppa štev. 9.

Včeraj-danes

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 1. in 2. novembra 1962 se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo pa je 16 oseb.

UMRLI SO: 65-letni Angelo Michelon, 63-letni Ruggero Zessar, 73-letni Leonardo Tortul, 74-letni Giovanni Tassini, 66-letna Bianca Somazzi, 89-letna Anna Petelin vd. Rovatti, 1 mesec stara Flavia Grabar, 75-letna Maria Pettirosso vd. Bisiacchi, 71-letni Rosario Gianni, 77-letni Adalgiso Ruzzier, 55-letna Paola Clai por. Lucchesi, 84-letna Maria Quarto vd. Guglielmo, 55-letni Giacomo Crevatin, 66-letni Marcello Eva, 89-letna Giuseppina Fakin vd. Hrovatin, 71-letna Rosalba Capocelli por. Binetti.

OKLICI: pomorščak Vittorio Sangermano in uradnica Nunzia Sapienza; mizar Giuseppe Mercandel in gospodinja Iolanda Jurincich; mizar Giovanni Vascotto in gospodinja Arcida Lucia Giugovaz; uradnik Umberto Colicchia in gospodinja Simica (Paolina) Burcul; pomorščak Armando Montemurro in barista Palmira Agapito; uradnik Claudio Tomasuolo in gospodinja Loreta Amodeo; trg. zastopnik Vincenzo Maiorano in trg. pomočnica Anna Maria Parenzan; delavec Mario Penso in gospodinja Alba Penso; pomorski strojnik Matteo Sepini in uradnica Novella Michelazzi; trg. zastopnik Pietro Schirò in šivilja Mirella Orfanò; televiz. tehnik Giulio Scheri in trg. pomočnica Maria Orfanò; radio-tehnik Leopoldo De Vecchis in gospodinja Maria Oreste; uradnik Giuseppe Chiapparino in učiteljica Lidia Pasqui; pomorščak Giovanni Viscovich in gospodinja Maria Milloch; zasebni čuvaj Salvatore Falchi in gospodinja Concetta Stacco; šofer Sergio Ruzzier in šivilja Giovanna Benevoli; želez. strojnik Aurelio Reglia in trg. pomočnica Rosa Nocera; pomorščak Claudio Corsi in gosp. Maria Luisa Canevara; Bruno Furlan in Francesca Pili; uradnik Giuliano Adami in fotografka Anna Maria Damiani; delavec Antonio Cesco in gospodinja Marta Malfasi; karabinjer Antonio Guidolin in gospodinja Rosa Borsatto; kmet Franco Casara in gospodinja Anita Corsi; natakar Fabio Depase in gospodinja Gianina Zanon; drž. uradnik Andrea Mariani in šivilja Savina Serbo.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

Davanzo, Ul. Bernini 4; Millo, Ul. Buonarroti 11, Mizzan, Trg Venezia 2; Tamaro-Neri, Ul. Dante 7; Giusti, Ul. Bonomea 93 (Greta).

LEKARNE ODPRTE DANES

Biasoletto, Ul. Roma 16; Davanzo, Ul. Bernini 4; Godina Enea, Ul. Ginnastica 6; Al Lloyd, Ul. Orologio 6, Alla Madonna del Mare, Largo Piave 2; Millo, Ul. Buonarroti 11; Sponza, Ul. Montorsino 9 (Rojan).

VČERAJŠNJE CENE NA TRGU NA DEBELO

(V prvem stolpcu so najnižje cene, v 2. najvišje, v 3. prevladujoče)

pomarance	94	176	118
limone	141	176	153
kaki	36	47	47
jabolka	36	118	59
hruške	36	153	47
grozdje	159	176	106
domača pesa	44	200	140
zelje	47	80	53
cikorija	77	120	110
čebula	45	50	50
stročji fižol	118	165	153
koromač	106	141	118
solate	75	200	138
krompir	48	81	59
paprika	53	129	59
paradižnik	36	106	71
zeleni radič I.	300	550	400
zeleni radič II.	80	250	200
zelena	100	150	120
špinače	100	200	150

Večina blaga se prodaja po prevlad. ceni (3. stolpec)

Gledališča

Slovensko gledališče v Trstu

priredi v nedeljo 4. novembra ob 20.30 v prosvetnem domu «A. Sirk» v Križu igri L. Pirandella

«ČEPICA S KRAGULJČKI»

in

«PATENT»

Prevedel R. R.
Scena: J. Cesar
Kostumi: A. Bartl
Režija: A. Rustja

Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom pri blagajni doma.

GLEDALIŠČE VERDI

Danes in jutri bo blagajna gledališča zaprta. V ponedeljek se bo izvajalo razdeljevanje abonmajskih kaznic za rede A, B, C in D za operno sezono, ki se bo začela do 14. t. m. z gala predstavo Verdijeve opere «Don Carlos».

Razstave

V galeriji «La Cavana» bo v ponedeljek 5. nov. ob 19. uri otvoritev karske razstave japonskega slikarja Waichi Tsutaka. Slikar je razstavljal že po vsem svetu.

Ljudska prosveta

SLOVENSKA PROSVETNA ZA bo imela svojo drugo letno PROSVETNO KONFERENCO v nedeljek, 5. novembra ob 9. v Gregorčičevi dvorani v Ul. Geppa 9.

Prosvetna društva prosimo, da zanesljivo pošljejo svoje zastopnike.

* * *

Prosvetno društvo Barkovlje-Opčine, četrtek, 8. novembra 1962, ob 20.30 v društvenih prostorih prof. Bor. Pahor predava o tržaškem pisatelju in publicistu Josipu Godini - Vrdelski.

Kino

Nazionale 14.30 «Tom in Jerry - Pošnje in odgovori» (Tom e Jerry botta e risposta). Barvne risanke.
Fenice 14.00 «Il mafioso». Alberto Lattuada, Norma Bengell.
Excelsior 14.30 «Oddajalka sobe za najem» (La fittacamere), Kim Novak, Jack Lemmon, Fred Astaire.
Grattacielo 14.00 «Ugrabljeni otroci» (I sequestrati di Altona), Sophia Loren, Maximilian Schell.
Arcobaleno 14.00 «Človek iz Alcatraza» (L'uomo di Alcatraz), Burt Lancaster. Prepovedano mladini.
Supercinema 14.30 «Ippolita» (La bellezza di Ippolita), Gina Lollobrigida, Enrico Maria Salerno. Prepovedano mladini.
Alabarda 15.30 «Osemnajstletni soncu» (Diciottenni al sole), Jean Seberg, Nicolor), Catherine Spaak, Garko.
Filodrammatico 14.30 «Zorro na dvoru» (Zorro alla corte di Spagna), Technicolor, Giorgio Ardisson.
Aurora 13.30 «Matador iz Hollywooda» (Il mattatore di Hollywood).
Garibaldi 15.00 «Spartacusov sin» (Il figlio di Spartacus), Technicolor, Steve Reeves, Gianna Maria Canale.
Cristallo 14.00 «Mož, ki je ubil Liberty Valance» (L'uomo che ha ucciso Liberty Valance), John Wayne.
Capitol 15.00 «Tri proti vsem» (Tre contro tutti). Technicolor, Frank Sinatra, Dean Martin.
Impero 14.00 «Štirje menihi» (Quattro monaci).
Massimo 14.30 «Skobec ožine» (Lo sparviero dello stretto). Technicolor, Rock Hudson.
Moderno 16.30 - 21.15 Danes in jutri ansambel «Night and Day» z Elvio Calderoni in Carlo Rizzoliji «Milni mehurčki» (Sono sapone). Cene: parter I. sektor 1000, parter II. sektor 1000, galerija 800.
Astoria 14.30 «Svet ponoči 3» (Mondo di notte N. 2). Prepovedano mladini.
Astra 15.00 «Totò diabolicus».
Vittorio Veneto 15.00 «Nekaj kot (Qualcosa che scotta), Technicolor, Trhoy Donahue, Connie Stevens.
Abbazia 14.00 «Mušketirji mehkih moschettieri del mare), Anna Maria Pierangeli, C. Pollock, Technicolor.
Marconi 14.00 «Zadnja karavana» (L'ultima caravana), Richard Widmark, Felicita Farr.
Ideale 14.00 «Grof Montecristo» (Il conte di Montecristo), Technicolor.

Mali oglasi

VAJENCA od 15-16 let, išče zaposlitev Urdih, Ulica Fabio Severo 105.

Toplo se zahvaljujem vsem, ki so mi pospremili k zadnjemu počitku moj nepozabno ženo

FRANČIŠKO ČESNIK - CESINO

Posebna zahvala vsem darovalcem cvetja ter vsem onim, ki so na kakršen koli način počastili njen spomin.

ŽALUJOČI MOŽ KAREL

Trst, 3. novembra 1962

PRIHODNJI TEDEN PRED PRISTOJNO POSLANSKO KOMISIJO

Nov zakonski osnutek za reorganizacijo INA-Casa

Novi zakon predvideva likvidacijo gradbene imovine INA-Casa in možnost odkupa stanovanj

Prihodnji teden bosta poslanski komisiji za delo in za javna dela na skupni izredni seji začeli proučevati vladni zakonski osnutek o strukturni preureditvi INA-Casa. Kot je znano, zapade 31. marca leta 1963 druga sedemletka veljavnosti dosedanjega zakona INA-Casa. Zato je vlada proučila možnost spremembe dosedanjega načina upravljanja INA-Casa in sestavila nov zakon, ki bo urejal to važno vprašanje. Vlada je prišla do prepričanja, da je treba nujno spremeniti dosedanjo strukturo te ustanove, ki že sedaj grozi, da se spremeni v velik birokratski aparat na škodo gradnje novih stanovanj za delavce.

Dosedanji zakoni so predvidevali, da ostanejo vsa stanovanja izgrajena po zakonu INA-Casa, last uprave INA-Casa. Novi zakon pa predvideva likvidacijo gradbene imovine INA-Casa, da se s tem demobilizira kapital, ki je bil dosedaj nakopičen v teh gradnjah in da se ga nato uporabi za gradnjo novih delavskih stanovanj, kakor tudi, da se s tem demobilizirajo vsi osrednji upravni instrumenti, ter da se prepusti upravi INA-Casa samo vodstvo in financiranje bodočih gradenj.

Minister za delo Sullo je v zvezi z novim zakonom poudaril, da prvi odstavek člena 2 določa, da se stanovanja, ki so bila do sedaj dana v odkup in so še vedno ostala last INA-Casa, takoj izročijo v lastnino stanovalcem, z legalno hipoteko na stanovanje. To bo omogočilo demobilizacijo velikega dela sedanje imovine, ki ga predstavljajo stanovanja na odkup in ki so bila do sedaj še vedno last uprave. S tem se bo uprava rešila vseh odgovornosti za upravljanje in vzdrževanje stanovanj.

Prvi odstavek člena 3 pa določa znaten popust na ceni vsem tistim stanovalcem, ki so vzeli stanovanje INA-Casa na odkup in ki bodo takoj odplačali ostalo vrednost. Pričakujejo, da bodo bolj premožni stanovalci izkoristili to ugodnost, uprava INA-Casa pa bo dobila na razpolago večje vsote denarja, ki jih bo lahko spet uporabila za gradnjo novih stanovanj.

Nadaljnji odstavki člena 3 in člena 4 pa dajejo možnost sedanjim najemnikom stanovanj INA-Casa, da lahko takoj postanejo lastniki stanovanja, z ugodnostjo, da jim bodo vsoto do sedaj plačane najemnine šteli kot delež za odplačilo stanovanja. Hkrati pa bodo deležni tudi ugodnosti znižanja cene stanovanja, če ga bodo takoj odplačali.

Zakon daje možnost najemnikom INA-Casa, da se v enem letu po vstopu zakona v veljavo odločijo, ali kupijo stanovanje ali ne. Vsa tista stanovanja, ki jih uprava INA-Casa ne bo prodala, bodo postala last Zavodov ljudskih hiš in stanovalci bodo še naprej plačevali najemnino.

OBVESTILO KMETOVALCEM

Razdeljevanje semena povrtnin

Pokrajinsko kmetijsko nadozništvo sporoča kmetovalcem-vrtnarjem, da bo v smislu zakona št. 1094 z dne 10. decembra 1958 pričelo v ponedeljek dne 5. novembra sprejemati prošnje za brezplačno nakazilo odbranega semena povrtnin. Prošnje bo nadzorništvo sprejemalo dokler ne bo izčrpana v ta namen razpoložljiva vsota.

Kmetijsko nadzorništvo opozarja, da bodo deležni omenjenega razdeljevanja samo tisti kmetovalci-vrtnarji, ki pridelujejo povrtnine za domač trg in za izvoz a bodo izločeni tisti prosilci, ki pridelujejo povrtnine za družinske potrebe.

Potemtakem bodo upoštevane samo prošnje, ki jih bodo predložili vrtnarji, ki so v posesti izkaznic za vstop na sadno-zelenjadni trg na debelo.

Občina je najela 101 milijon lir posojila

Občina je najela pri Tržaški hranilnici nekaj posojil za skupno 101 milijon lir. Posojilo bo služilo za nove vodovodne napeljave v nekaterih mestnih krajih, za popravilo palače «Modello» in za gradnjo osnovne šole v Ulici Vasari.

V NEDELJO POPOLDNE V UL. PONDARES 8

Zborovanje Odbora miru v dvorani «Di Vittorio»

Na zborovanju bo govoril član osrednjega tajništva iz Rima prof. Gaggero - Poziv tržaškega Odbora miru na prebivalstvo

V nedeljo, 4. nov. ob 17. uri bo v dvorani «Di Vittorio» v Ul. Pondares 8/I. zborovanje Odbora miru, na katerem bo govoril prof. Andrea Gaggero, član osrednjega tajništva v Rimu in član Svetovnega odbora miru, o temi «Vprašanja miru in razorožitve».

V zvezi s tem zborovanjem je imel Tržaški odbor miru 31. okt. sejo na kateri je sestavil tudi poziv na vse tržaško prebivalstvo ki je bil razširjen v obliki letakov. V njem izraža Tržaški odbor, ki pripada Svetovnemu gibanju za mir, «svoje zadovoljstvo, ker se je velika nevarnost vojne, ki jo je povzročila ameriška pomorska zapora Kube, odstranila, in vso svojo hvaležnost Sovjetski zvezi, tajniku OZN, U Tantu, vsem gibanjem za mir in vplivnim osebnostim, med temi predvsem profesorju Bertrandu Russellu, za odločilni prispevek, ki so ga dali v tej zvezi.

Ob tej priložnosti poziva odbor vse prebivalce, naj izrazijo svojo voljo, da se nemudoma rešijo vsa najtežja svetovna sporna vprašanja, predvsem berlinska zadeva, da se sprejmejo potrebni ukrepi, ki naj zagotovijo nacionalno neodvisnost in prosti razvoj vseh ljudstev ob spoštovanju listine OZN, da se izpraznijo vsa tuja oporišča in doseže sporazum za razorožitev.

Tržaški odbor miru vabi prebivalce, naj dajo svoj doprinos za ohranitev miru z zahtevo, naj se naša vlada — izražajoč omenjene težnje — končno in nemudoma vključi v diplomatsko akcijo za rešitev spornih zadev in naj začne izvajati politiko razorožitve in odstranjevanja vojaških in raketnih oporišč, med katerimi so tudi tista, ki so v neposredni bližini našega področja».

Podpis novega sporazuma o obmejnem prometu med Italijo in Jugoslavijo

V sredo 31. oktobra se je končalo 10. zasedanje stalne mešane komisije za izvajanje videmskega sporazuma. Kot smo že poročali, sta predsednika obeh delegacij — Manlio Castronuovo in Karel Forte — podpisala novi sporazum o obmejnem prometu med Italijo in Jugoslavijo, ki vsebuje določila prvega sporazuma iz leta 1955 in vse naknadne sklepe, ki jih je sprejela stalna mešana komisija na svojih zasedanjih do teh dni. Med novostmi, ki so jih sprejeli na zadnjem zasedanju, velja še enkrat omeniti sklep, po katerem bodo imetniki obmejnih propustnic lahko vstopali in izstopali preko obmejnih prehodov na vsej meji od Kopra do Trbiža. Stalna mešana komisija je tudi sprejela sklep o uvedbi nove avtobusne proge Trbič-Rateče (Planica), medtem ko bo proga Trst-Sežana okrepljena. Na sliki vidimo prizor s podpisovanja novega besedila sporazuma o obmejnem prometu med Italijo in Jugoslavijo, ki obsega približno 100 tipkanih strani. Sporazum sta podpisala opolnomočenca svojih vlad Manlio Castronuovo za Italijo (na desni) in Karel Forte za Jugoslavijo (na levi). Prihodnje zasedanje stalne mešane komisije bo v Jugoslaviji.

PO VEČ KOT MESECU DNI STAVKE V ORIONU

Ponovna pogajanja na uradu za delo

Razgovori so se pričeli včeraj ob 17. uri

Včeraj za 17. uro popoldne je deželni urad za delo sklical sestanek s sindikalnimi predstavniki, da bi znova zvedel za njihovo stališče v sporu v podjetju Crane-Orion. Po razbitju zadnjih pogajanj so se namreč delavci ponovno sestali na skupščini in sklenili, da bodo nadaljevali stavko vse dotlej, dokler ne bo podjetje popustilo, tako da se vrnejo štirje odpuščeni delavci na delo. Doslej pa je podjetje zavračalo to zahtevo, čeprav so predstavniki delavcev pristali na to, da se o sporu izreče razsodišče.

Najprej so se funkcionarji urada za delo razgovarjali s sindikalnimi predstavniki, pozneje pa so poklicali še predstavnike podjetja, iz česar se vidi, da so se zopet pričela pogajanja, ki pa so ob pozni uri še vedno trajala. Kot smo že poročali, se bodo v primeru ponovnega neuspeha pogajanj sestali voditelji obeh sindikalnih organizacij in razpravljali o možnosti splošne stavke. Najbrž je ravno ta grožnja napotila urad za delo, da je povečal napore, da bi prišlo do rešitve spora. Pozabiti namreč ne smemo, da traja stavka že 32 dni.

Z avtom trčil v električni drog

Giuseppe Glavina, 40-letni pek iz Lonjerske ceste 412, se je sinoči okoli 18. ure peljal z avtom po Lonjerski cesti proti domu. Moški, ki je prihajal s Katinare, se je iz neznanih razlogov zaletel z vozilom ob drog cestne električne razsvetljave. Na kraj nesreče je prišel rešilni avto RK, ki ga je prepeljal v splošno bolnišnico. Zdravniki so ugotovili na ponesrečencu razne poškodbe na čelu ter na levi nogi. Zaradi trčenja je Glavina utrpel tudi precej močan živčni šok ter se ni dobro spominjal poteka nesreče. Ozdravel bo v desetih dneh.

Pri padcu na cesti si je zlomila ključnico

Sinoči ob 20,05 so prepeljali na ortopedski oddelek splošne bolnišnice 62-letno branjevko Mario Corazzo iz Ul. Fortino 6, ki peče kostanj na vogalu ulic Roma in Geppa. Žensko so našli nezavestno na tleh ter so jo odpeljali v bolnišnico, kjer se bo morala zdraviti kakih 35 dni zaradi zloma leve ključnice ter raznih poškodb na glavi. Zdi se, da je Corazza padla na cesti po nesreči.

Nezavesten na ulici

Malo čez polnoč včeraj zjutraj sta Giuseppe Dinoi in njegova zaročenka zagledala v Ul. Crispi v bližini poslopja štev. 15, kjer delkle stanuje, nekega moškega, ki je ležal v nezavesti. Spočetka sta mislila, da gre sploh za mrtveca, toda pozneje sta se prepričala, da moški še diha. Takoj sta poklicala rešilni avto RK, ki je neznanca pripeljal v bolnišnico. Policijski organi so ugotovili, da je šlo za 64-letnega Maksimilijana Crnjenka iz Ul. Crispi 15. Zdravniki so ugotovili, da je bil Crnjenko precej vinjen. Sprejeli so ga na II. kirurški oddelek, kjer se bo moral zdraviti kakih 10 dni.

V lastni mesnici ga je zadela kap

Nekaj čez 13. uro je policijski avto pohitel v Ul. Ginnastica 5, od koder so javili, da je lastnik tamkajšnje mesnice, 57-letni Modest Sancin iz Ul. Roncheto 53, nenadoma izgubil zavest. Na kraj nezgode je prišel tudi policijski zdravnik dr. Bevilacqua, ki je ugotovil, da je Sancin umrl zaradi srčne kapi. Sancin je nekaj čez 13. uro zaprl vrata mesnice, toda ko je prišel do blagajne, se je nenadoma zgrudil na tla. Blagajničarka in pomočnik sta mu sicer skušala pomagati, toda brez vsakršnega uspeha.

SEJA NA ŽUPANSTVU V NABREŽINI

Izvoljena občinska volilna komisija

V poslopju bivše industrijske šole v Nabrežini bodo uredili trgovine in urade - Razpisani natečaji in odobrena dražba

Preteklo nedeljo je bila na županstvu v Nabrežini redna seja devinsko-nabrežinskega občinskega sveta, na kateri so svetovalci obravnavali predvsem vprašanja upravnega značaja. Po odobritvi zapisnika je bila izvoljena nova občinska volilna komisija, ki jo sestavljajo Josip Terčon, Alojz Markovič, Ado Visintin in Sergio Bandini. Izvoljeni so bili tudi njihovi namestniki.

Med najvažnejšimi točkami dnevnega reda pa je bila razprava o vprašanju, kaj storiti oziroma v kakšne namene naj se uporabi poslopje, v katerem je bila do pred nedavnim industrijska strokovna šola. Župan je v imenu odbora predlagal, da bi v pritličju poslopja, ki je na nabrežinskem trgu, uredili trgovine, v prvem nadstropju pa naj bi bili uradi. Svetovalci so se v glavnem strinjali s predlogom občinskega odbora, čeprav so zahtevali nekaj pojasnil. Končno so predlog soglasno odobrili, zlasti še, ker je že nekaj interesentov, ki se zanimajo predvsem za pritlične prostore, v katerih bi si uredili svoje trgovine.

Na seji so svetovalci odobrili tudi občinska obračuna za leti 1960 in 1961, potem pa so izvolili preglednike občinskih računov za leto 1962. Izvoljeni so bili Josip Kravanja, Alfredo Lauretta in Remigio Lenarduzzi.

Ostale točke dnevnega reda so se v glavnem nanašale na razpis natečajev in dražbe. Tako so občinski svetovalci odobrili razpis notranjega natečaja za mesto otroške vrtnarice. Organski stalež obsega šest mest in eno je sedaj prosto. Javni natečaj pa je predviden za uradniško mesto pomočnika v občinskem tajništvu. Poročevalec odbornik Terčon je v tej zvezi poudaril, da bodo imeli prednost kandidati, ki bodo obvladali slovenski in italijanski jezik. Končno je bil potrjen še razpis dražbe za nabavo drv in premoga, ki ga bodo potrebovali za kurjavo občinskih in šolskih poslopij. Na dražbi bodo kupili 300 stotov drv in 400 stotov koksa.

Prihodnja seja občinskega sveta bo sklicana z vabilom.

Izleti

Zimovanje in smučarski tečaj SPDT. V tednu od 25.12. do 2.1.1963 priredi SPDT zimovanje s smučarskim tečajem (za zač

NA POBUDO TRŽAŠKE TRGOVINSKE ZBORNICE

Imena nagrajencev natečaja «Delo in gospodarski razvoj»

Med nagrajenimi so tudi številni Slovenci v mestu in v okolici

Tržaška trgovinska zbornica je tudi letos razpisala natečaj za «Delo in gospodarski razvoj», ki se deli na tri kategorije. V prvi kategoriji bodo nagradili delavce, ki že najmanj 25 let neprekinjeno delajo pri istem podjetju. Druga kategorija se nanaša na podjetje, ki obratujejo že najmanj petdeset let, odnosno najmanj 25 let, v kolikor gre za obrtniške delavnice. Končno se nanaša tretja kategorija na podjetja, ki so v zadnjem letu uvedla znatna tehnična izboljšanja socialnega značaja ali izboljšanja v korist občinstva. Zbornica je sedaj objavila seznam imen nagrajencev.

V prvi kategoriji (uslužbenci, ki so zaposleni najmanj 25 let pri istem podjetju) bodo prejeli nagrado naslednji uslužbenci: (v oklepajih so imena podjetij).

Celli Anna, (zaposlena pri podjetju Carlo Glessich 50 let), Fercio Spagnul (Banca Commerciale Italiana, 45 let), Umberto Gallat (CRDA — ladjedelnica Sv. Marka, 44 let), Luigi Iernetich Eugenio Vatta, 43 let), Romano Novak (Tržaški arzenal, 43 let), Anita Pitoni vd. Aiello (Eugenio Vatta, 43 let), Vittorio Sferlo (Tržaški Lloyd, 43 let), Giovanni Velicogna (Tržaški arzenal, 43 let), Ernesto Boncina (Tržaški arzenal, 42), Luigi Cafau (Tržaški arzenal, 42 let), Antonio Mantich (Družba Italia, 42 let), Natalia Battay, (CRDA, 42 let), Albino Perocci (Tržaški arzenal, 42), Gastone Picco (Tržaški arzenal, 42), Renato Ruggier (CRDA, 42), Edoardo Venturin, (Tržaški arzenal, 42), Giogio Marini (Francesco Parisi, 41), Giuseppe Neri (pivovarna Dreher, 41), dr. Mario Valentinuzzi (Tržaški Lloyd, 41), Ermanno Vezzoni (Tržaški Lloyd, 41), Rodolfo Visintini (CRDA, 41), Ermando Zerrer (SAIMA, 40), Emilio Brossi (SAINA, 40), Emil Colja (Ema Colja vd. Tomažič, bife, 40), Armando Klancich (Tržaški arzenal, 40), Maria Luin vd. Codrini (Rosenfeld, 40), Valerio Paoletti (Tržaški Lloyd, 40), Alfonso Toneatti (družba Italia, 40), Luciano Werk (Romeo Crismani, 40), Antonio Iussi (Gerolimich, 39), Adelchi Robba (CRDA, 39), Giuseppe Strami (Tržaški Lloyd, 39), Luigi Baldassi (ITALSIDER, 38), Giovanni Bresciani, (Smolars, 38), Rodolfo Cichier (Sicurtà fra Armatori, 38), Carlo Faraguna (Tržaški Lloyd 38), Vittoria Ferluga-Zivic (Stock, 37), Angelo Lombardo (lesno podjetje Virani, 37), Natale Mauro (CRDA, 37), Giordano Micheletto, (tovarna Frette, 37), Giustina Ralza (Francesco Parisi, 37), Alessandro Zanelli (ITALSIDER, 37), Giovanni Zapin (Tržaški Lloyd, 37), Bruno Almann (Openski tramvaj, 36), Enrico Benevol (Sicurtà fra Armatori, 36), Giuseppe Calligaris (Sicurtà fra Armatori, 36), Armis Depaulis (drogherija Ferrazzutti, 36), Bruno Depta (ITALSIDER, 36), Rosa Escher (Stock, 36), Giuseppe Giusti (CRDA, 36), Anna Mullon-Mandero (Radiološki inštitut Gortan, 36), Eugenio Negrin (Sicurtà fra Armatori, 36), Guido Stefanin (CRDA, 36), Carolina Senizza (trgovina Elegantia, 36), Emma Zamperlo (Delavske zadruge, 36), Vittorio Gregori (CRDA, 35), Giuseppe Mirossovich (Cioachino Veneziani, 35), Alfonso Giacomo Bigotto (Panfili, 34), Fernanda Culiat-Vrabez, (D. Rosenfeld, 34), Luigi Fogar (ITALSIDER, 34), Augusto Giurissi (ITALSIDER, 34), Giuseppe Minervini (ITALSIDER, 34), Agostino Senica (Esso, 34), Carmela Simonetti (Giuseppe Siega, 34), Lidia Sterri (Esso, 34), Lodovico Unger de Loewemberg (pivovarna Dreher, 34), Angelo Pecchiari (kmetijsko posestvo La Grisa, 31).

V okviru prve kategorije prejmejo nagrado tudi naslednji vodilni uslužbenci: Lorenzo Mulesan (Tržaški Lloyd, 43) Mario Ianni (CRDA — ladjedelnice Sv. Marka, 42), dr. Paolo Bertoli (Tržaški Lloyd, 38), ing. Leopoldo Petrobin (Tovarna strojev Sv. Andreja, 37), Augusto Petracco (Tržaški Lloyd, 37), dr. Giuseppe Isotti (Tovarna Dreher, 36), dr. Ermano Bossi (Sospisio, 34), Riccardo Binco (Stock, 34).

V drugi kategoriji pa prejmejo nagrado lastniki osebnih ali družinskih podjetij, ki obratujejo neprekinjeno najmanj 50 let odnosno 25 let v kolikor gre za obrtniška podjetja. Nagrado prejmejo (v oklepaju navajamo vrsto podjetja in število let ko podjetje neprekinjeno obratuje): Josip Pahor, Devin-Nabrežina (kmetijsko posestvo, 300 let), Ivan Kocjančič, Dolina (kmetijsko posestvo, 200), Vladimir Eler, Milje (kmetijsko posestvo 200), Just Terčon, Devin-Nabrežina (kmetijsko posestvo, 200), Valentin Jerco, Dolina (kmetijsko posestvo, 160), Karel Stolfa, Zgonik - Salež (kmetijsko posestvo, 150), Pietro Selva, (brivec, 94), Giovanni Perini in Carla Loys Turini (zlatar, 91), Alessandrino Successore (prodaja klobukov na drobno, 72), Giuseppe Lipari Successore (prodaja papirnatih izdelkov, 61), Adriano de Rota (tofograf, 57), Remigio Perhauc (klepar, 56), Angelo Dalla Giacoma (mesni izdelki, 54), Giovanni Alzetta (vino in likerji, 52), Amelia Stibbi (manifakture, 52), Romeo Eva (zlatarna, 47), Carlo Moro (mizar, 43), Giuseppe Valvarin (krojač, 41), Giorgio Bonivento (brivec, 40), Mario Cividin (klepar, 40), Vittorio Gandolfo (klepar, 40), Riccardo Timeus (brivec, 40), Guido Linda (brivec, 39), Enrico Ciardi (zlatarna, 38), Giovanni Magnoni popravljanje pohištva, 35), Licino Pozzatti (zlatar, 33), Francesco Campani (brivec, 32), Guido Kovačič (brivec, 30), Mario Qualini (mehanična delavnica, 30), Mario De Castello (klepar, 29), Carlo Martellani (zlatarna, 29), Oliviero Perini (klobuki in čepice, 29), Ferdinando Grava (torbice in popravljanje usnjenih izdelkov, 28), Stelio Irni (zobne protese, 28), Umberto Bassi (prodaja in popravilo škatelj in šatulj, 27), Guido Piemonti (brivec in frizer, 26).

V tretji kategoriji prejmejo nagrado naslednja podjetja, ki so uvedla pomembne izboljšave socialnega značaja ali v korist občinstva: Antonio Ciani in sin (mehanične delavnice), Sofija Grgič vd. Ražem (kmetijsko posestvo), dr. Mario Mizzan (kokošereja), Pastificio Triestino di Paulazzi.

POJAV, KI JE POVZROČIL DOSTI GOVORIC

Odkod modrikasti plamen pod vrhom Matajurja

Dva fanta sta izsledila brezno, iz katerega je še zaudarjalo po žveplu in amoniaku

Vest sicer ni ravno najbolj sveža, zanimiva pa je in jo zato objavljamo. Pred časom so prebivalci Ruta na Tolminskem opazili kaj čuden pojav pod Matajurjem: podnevi se je pod vrhom kadilo, ponoči pa je švigal proti nebu plamen modrikaste barve. Prebivalci so s precejšnjim zanimanjem gledali, kaj se dogaja na gori. Pojavile so se tudi najrazličnejše govorice o njegovem izvoru. Najprej so sodili, da pastirji kurijo ogenj ali da je padel kakšen satelit. Ker plamen ni ugasnil, so se nekateri že bali, da je ogenj znanilec bližnjega vulkanskega izbruha. Tega niso dočakali, zato pa se je pojavila nova razlaga: vnel naj bi se zemeljski plin, ki bi uhajal iz premogovne zemeljske plasti.

Uganko sta razrešila, popolnoma sicer ne, delno pa ja, dva domača fanta, ki sta se povzpela na vrh. Ugotovila sta, da se je kadilo iz meter široke in globoke skalnate razpoke. Stene so bile še ožgane, iz brezna pa je še uhajal vonj po žveplu in amoniaku. Nobenih ostankov zgorelih predmetov nista opazila, zato tudi nista vedela povedati kaj več o sinjem plamenu pod Matajurjem, ki je za nekaj dni bil predmet pogovorov ljudi, ki bivajo pod njim.

5. novembra stavka kmečkih delavcev

Tajništvo pokrajinske zveze kmečkih delavcev, včlanjenih v CGIL, poziva skladno z vodstvi vsedržavnih organizacij CGIL, UIL in CISL vse dninarje in dninarke, plačane kmečke delavce ter pomožne delavce v kmetijstvu, da sodelujejo v 24-urni vsedržavni stavki, proglašeni za 5. november 1962. Stavkali bodo za razširitev zdravstvene in pa farmacevtske pomoči družinskim članom dninarjev; izenačenje dnevne doklade za bolezen ali nesrečo na delu z dokladO, ki velja za industrijo; plačevanje socialnih dajatev za pokojnino in invalidnino ter starost, kot velja za industrijski sektor ter izplačilo družinske doklade, na podlagi določil, ki veljajo za industrijo. V bistvu gre za zahtevo kmečkih delavcev, da se popolnoma izenačijo z industrijskimi delavci v pogledu socialnega in zdravniškega skrbstva.

Cestni promet jutri

Zaradi ureditve cestnega prometa jutri 4. novembra v zvezi s proslavami pri kostnici v Redipugli in na goriškem letališču, je goriški prefekt na osnovi obstoječih zakonov izdal naslednje ukrepe:

Jutri 4. novembra se prekine promet z vsemi vozili, ki niso namenjena na kraj zgoraj omenjenih proslav, na sledečih cestah in v navedenem času:

1. od 8. do 13. ure na cesti od mostu v Zagraju (km 9.300) do Ronk (km 15.500);

2. od 8. do 13. ure na občinskih cestah iz Fogliana in Redipuglie proti Št. Petru ob Soči, ki so namenjene za parkiranje avtobusov;

3. od 15.30 do 17.30 na državni cesti št. 55 od km 13,1 odcep ceste proti Zagraju, pa do km 18,2 do odcepa ceste Tabaj proti Standrežu.

Goriško-beneški dnevnik

PO PODATKIH MATIČNIH URADOV

Kakšna prihodnost se obeta osnovnim šolam na Goriškem

Nazadovanje števila učencev na naših šolah ni odvisno samo od padanja števila rojstev

Pred časom je bil na sedežu pokrajinske uprave sestanek, na katerem so se posvetovali o problemu mladine, njeni izobrazbi in njeni zaposlitvi z namenom, da bi tudi šolstvo v naši pokrajini vskladili s potrebami gospodarskega razvoja, ki narekuje pripravo dovoljnega kvalificiranega kadra za industrijo. Na sestanku so med drugim dali poročilo o šolstvu in o šolski mladini (šolski skrbnik De Vetta), poročilo o stanju zaposlenih in brezposelnih, ki ga je podal načelnik pokrajinskega urada za delo Luigi Fabbro in o naraščanju mladine v starosti do 15 let (pokrajinski odbornik Vezil).

Iz poročila o šolstvu je razvidno, da smo imeli lani na Goriškem 72 italijanskih osnovnih šol s 534 učitelji in 8405 učenci ter 18 slovenskih osnovnih šol s 47 učitelji in 425 učenci. Na italijanskih šolah je prišlo povprečno po 10 učencev na vsakega učitelja, na slovenskih pa po 9.

Kar se slovenskih osnovnih šol tiče, moramo ugotoviti iz leta v leto nazadovanje števila otrok, ki jih obiskujejo. Se leta 1960 je bilo na teh šolah 456 učencev, lani kot rečeno 425, letos pa se je njihovo število zopet skrčilo na 393 učencev. Deloma je to v zvezi z nizkim številom učencev tistih letnikov, ki stopajo prvič v osnovno šolo, kar se opaža tudi na italijanskih šolah, deloma pa je pri slovenskih šolah kriva nazadovanju premajhna odločnost in zavednost staršev, ki klonijo pritisku ali obljubam.

Pri tem nastane vprašanje; kako pa kaže za prihodnja leta? Če pogledamo podatke o rojstvih po slovenskih občinah, bomo ugotovili, da je bilo v Steverjanu 1956. leta rojenih 15 otrok, ki so prišli letos v poštev za vpis na osnovno šolo. Za prihodnje leto bo še slabše, saj jih bo komaj 8. Letnik 1958 je nekaj boljši in jih je 11, letnika 1959 in 1960 pa po 12. V Sovodnjah pa je stanje naslednje: letnik 1956 šteje 22 otrok, 1957 samo 19, letnik 1958 pa 26 otrok. Naslednji letnik jih ima zopet tri manj, letnik 1960 pa zopet 26.

V Doberdobu so imeli letos 16 prvorazrednikov (v vsej občini), prihodnje leto pa se bo njihovo število dvignilo kar na 28, za naslednja leta pa jih bo 25, 17 in kar 30 letnika 1960.

V goriški občini smo imeli letos 499 prvorazrednikov, za prihodnje leto jih bo 447, naslednje leto pa 470. To število se bo za letnik 1959 dvignilo na 577, za letnik 1960 pa je na matičnem uradu vpisanih 546 novorojenih, ki bodo prišli v poštev za šolo leta 1966.

Iz gornjih podatkov vidimo, da se obeta glede novih učencev prihodnje leto slabše kot letos pač pa se bo v poznejših letih to stanje zopet popravilo in ostalo več ali manj na nespremenjeni višini. Kar se slovenskih šol tiče pa pričakujemo, da bodo vsi starši uvideli, da je za njihove otroke res najprimernejša in najbolj koristna šola, kjer jih poučujejo v materinem jeziku, saj je ta šola sedaj popolnoma enakopravna z drugimi šolami v državi.

SINOČI V GRADISKI

Začel se je VI. pokrajinski kongres KPI

Sinoči se je v Gradiški pričel VI. pokrajinski kongres KPI. Pred številnimi prisotnimi delegati iz vseh krajev goriške pokrajine so po izvolitvi delovnega predsedstva in delovnih komisij pozdravili kongres župan iz Gradiške Di Bert, tajnik goriške socialistične federacije Semola in predstavnik zveze komunistov iz Nove Gorice Remec. Slednji je v svojem pozdravu podčrtal prijateljske stike ki so se v zadnjih letih vzpostavili med naprednimi silami na obeh straneh državne meje, kar pripomore k napredku socialistične misli v obeh državah in v svetu na splošno.

Po pozdravih je prevzel besedo pokrajinski tajnik Vincenzo Marini, ki je prebral obsežno politično poročilo.

Plakat županstva za obisk Segnija

Ob priliki obiska predsednika republike Segnija v Gorici je goriški župan sestavil lepak, ki ga bodo nalepili po mestu jutri. V njem izraža predsedniku prisrčno dobrodošlico.

V spomin padlih...

Venci organizacije bivših partizanov ANPI, SKGZ in slovenske mladine na grobovih padlih partizanov in protifašistov na glavnem goriškem pokopališču ob Mirenski cesti. Položili so jih zastopniki organizacij na dan padlih, 1. novembra

Stevilna delegacija zastopnikov bivših partizanov iz Pevme, z Oslavja in iz Št. Mavra je položila venec na partizanski spomenik v Pevmi

Jugoslovanski konzul v Trstu Rudi Janhuba je položil venec na partizanske grobove na pevmskem pokopališču. Skupno s svojci padlih in zastopniki domačega prebivalstva se je s kratkim molkom oddolžil spominu padlih

UGOTOVITEV MESEČNIKA TRGOVINSKE ZBORNICE ZA GORIŠKO

Suša povzročila kmetijstvu za okoli 2 milijardi lir škode

Najbolj sta bila prizadeta koruza in seno, delno pa tudi krompir
Zboljšanje stanja v živinoreji, odkar je dež ozelenil travnike

Katastrofalne gospodarske posledice, ki jih je imela letošnja suša za goriško kmetijstvo, priznava tudi mesečnik trgovinske zbornice za september, ki v posebnem članku o gospodarskem stanju objavlja obsežno poročilo. Uvodoma pravi, da je za september značilna izredna suša, ki je prevladovala vse poletne mesece. Šele v polovici meseca je prišel toliko zaželen dež, ki pa ni prinesel samo dobrega; v nekaterih vinorodnih krajih se je pojavil s točo, ki je uničila dobršen del pridelka. Posledice dolgega sušnega obdobja so prišle do izraza posebno na gramoznih terenih, ki so zelo podvrženi suši. Takšni tereni so na področju krminskega in gradiškega polja, kjer namakalne naprave še ne delujejo. Na teh njivah je uničenega nad polovica pridelka koruze in sena, medtem ko se je pridelek krompirja v primerjavi z normalno letino zmanjšal za 25 do 30 odstotkov. Večjo ali manjšo škodo je suša prizadejala tudi ostalim kulturam, predvsem pa sadovnjakom, vrtovom itd. Manj alarmantno je stanje s sladkorno peso, ki jo pridelujejo v okolici Tržiča. Ker se prideluje na rodovitnejših njivah, ni trpela pomanjkanja vode. Pridelek je količinsko nekoliko manjši od normalne letine, vendar pa vsebuje precejšnji odstotek sladkorja. Tudi za pridelek vina velja ista ugotovitev: nekoliko manj ga bo kot ob normalnih letinah, njegova kakovost pa bo prvovrstna, če, seveda, niso bili vinogradi uničeni zaradi toče. Sodijo, da je bilo zaradi nje uničenih okoli 20.000 stotov.

Vremenske neprilike, ki so slabo vplivale na letošnjo letino (med temi je suša prav gotovo na prvem mestu) so kmetijsko gospodarstvo naše pokrajine oškodovale za okoli dve milijardi lir.

Kar se tiče ostalih sezonskih del, naj omenimo pričetek oranja terenov za jesensko setev pšenice in trave.

Zdravstveno stanje živine je bilo zadovoljivo, le hrane je začelo primanjkovati. Živinorejci so začeli prodajati živali. Pojav se je zaustavil v drugi polovici, ko je dež ozelenil travnike. Tudi dobava sintetičnih krmil je ugodno vplivala na stanje živinoreje.

S seje pokrajinskega odbora

Pokrajinski upravni odbor je na svoji zadnji tedenski seji pod predsedstvom dr. Chientarolija odobril celo vrsto ukrepov upravnega značaja.

Tako so sprejeli ukrepe v korist pokrajinskih uslužbencev, ter odobrili razne koncesije za dohode ali reklamo na pokrajinskih cestah. Rešili so kakih 30 prošenj za pomoč umobolnim in nezakonskim otrokom. Odobrili so tudi prispevek pokrajinskemu lovskemu odboru.

Predsednik je na seji poročal tudi o sestanku Javnih ustanov Treh Benečij, ki so se pogovorili glede garancijske izjave za D.D. Autovie Venete. Taka garancija je bila potrebna zaradi novega finansiranja za skoro 14 milijard lir, ki je bilo potrebno za gradnjo avtomobilskih cest na tem področju. Odbornik Grigolon pa je poročal o zahtevi občine Villesse glede na gradnjo avtoceste Tržič—Palmanova, ki gre deloma tudi po zemljišču te občine.

Poslanec Marangone danes v Gorici

Mestna sekcija PSI sporoča, da bo poslanec Marangone iz Vidma danes v soboto od 17. ure do 18.30 na njenem sedežu, kjer bo na razpolago občinstvu, ki bi se rado z njim porazgovorilo ali posvetovalo.

Pripri si je nogo

Včeraj okrog 15. ure so pripeljali v goriško civilno bolnišnico 58-letnega Arduina Prediata, ki stanuje v Gorici, Ul. Mameli 6. Pri pregledu so zdravniki ugotovili udarec na levi nogi z verjetnim zlomom kosti v stopalu. Nudili so mu prvo pomoč in ga poslali domov. Okreval bo v 8 dneh. Prediato se je ponesrečil na delu v Safog, ko je skušal zapreti dvoriščna vrata, ki so mu stisnila nogo in mu prizadejala navedene poškodbe.

ŠIRITE PRIMORSKI DNEVNIK

Dva pogreba na Oslavju

Včeraj nekaj po 15. uri so položili k zadnjemu počitku posmrtne ostanke najstarejšega vaščana, 86-letnega Nuta Mikluša z Oslavja. Že v torek zjutraj ga je zadela kap, ko je bil namenjen v hlev, v sredo zjutraj pa je podlegel njenim posledicam. Pokojnika so včeraj pokopali na pokopališču v Pevmi. Pogreba se je udeležilo veliko število domačinov iz obeh vasi, zakaj pokojnika so imeli vsi radi, ker je bil deloven človek in pa zaveden Slovenec. Delal je vse svoje življenje. Imel je dva sina in dve hčeri, od katerih so še živi trije; zapustil je tudi ženo. Rad je prebiral naš list in vse slovensko čtivo.

Danes ob 16. uri pa bodo na pevmskem pokopališču položili v grob 68-letnega Ivana Šoštersiča, po domače Džova, ki je umrl v civilni bolnišnici v Gorici zaradi posledic padca v svojem bivališču na Oslavju.

Obema prizadetima družinama izrekamo naše sožalje.

Deček padel z zida

Včeraj okrog poldne so pripeljali v goriško bolnišnico 10-letnega Rina Morgutta iz Romansa. Zdravniki so ugotovili, da si je deček zlomil desno nogo in so ga zato pridržali za 20 dni na zdravljenju. Do poškodbe je prišlo, ko je deček skušal preplezati zid na domačem dvorišču, pa je pri tem treščil na tla.

Kino

CORSO. 17.15. «Operacija teror» (Operazione terrore), G. Ford in L. Remick. Ameriški črnobeli film.

VITTORIA. 17.15: «General se ne vda» (Il generale non si arrende), P. Seller in D. Robin. Angleški film v barvah. Mladini pod 18. letom vstop prepovedan.

CENTRALE. 17.15: «Izziv na visoki Sierri» (La sfida nell'alta Sierra), R. Scott in J Mac Crea. Ameriški cinemascope v barvah.

DEŽURNA LEKARNA

Danes ves dan in ponoči je odprta v Gorici lekarna KUERNER, Korzo Italia št. 10, tel. 25-76.

TEMPERATURA VČERAJ

Včeraj smo imeli v Gorici najvišjo temperaturo 15,6 stopinje ob 11. uri, najnižjo 8,8 stopinje ob 6. uri. Povprečna dnevna vlaga je bilo 65 odstotkov.

GORIŠKI NOGOMET JUTRI

Juventina-Zagraj v Štandrežu in Sovodnje-Farra v Sovodnjah

Štandreški naraščajniki igrajo jutri v Podgori, sovodenjski pa so igrali v četrtek doma proti Audaxu iz Gorice

Po nedeljskem uspehu Juventine v Krminu proti ekipi Cormontium, odkoder so prinesli domov obe točki, pričakujejo domači navijači, da se bodo prav tako dobro odrezali tudi jutri na igrišču v Štandrežu. Juventina igra jutri proti ekipi iz Zagraja, ki bo seveda prav tako skušala odnesti vsaj eno točko. Od borbenosti in tehnične povezanosti domačih igralcev, ki imajo več izkušenj in prakse, je odvisno, ali se jim bo to posrečilo.

Tekma se bo začela ob 14.30 uri, pol ure prej, pa naj se zberejo na igrišču naslednji igralci Juventine: Devetak, Zavadlav, Paškulin, Silič, Ferfolja, Cjak, Ermacora, Marega, Petejan, Nanut, D. Nanut E., Batistič, Kaufert in Gaiotto.

Naraščajniki bodo igrali tudi doma od 10.30 proti naraščajnikom iz Podgore. V trening tekmi, ki so jo odigrali s to ekipo, so zmagali Štandrežci z visokim rezultatom 5:0 in zato pričakujemo, da bodo uspešni tudi v nedeljo, čeprav se bodo gotovo tudi Podgorci dobro pripravili na tekmo in skušali popraviti takratni poraz.

* * *

Sovodenjska prva ekipa igra tudi jutri doma in kakor so bili uspešni preteklo nedeljo proti S. Marcu, tako pričakujejo njihovi navijači, da bodo zmagali jutri v tekmi proti Farri. Vendar pa je treba računati z ostrejšo borbo, ker je Farra močno moštvo, ki lahko postane tudi nevarno. Vsekakor bodo morali domači igralci odpraviti napake in pomanjkljivosti, o katerih smo pisali že v zvezi z nedeljsko tekmo, če bodo hoteli doseči polno zmago. Za to tekmo, ki se bo začela ob 14.30 naj se zberejo na domačem igrišču naslednji igralci: Ferfolja S., Ožbot, Ferfolja T., Marinič, Petejan, Devetak I., Pelicon, Devetak II., Ferfolja B., Kuzmin I. in II. in Kerševan.

Sovodenjski naraščajniki jutri počivajo, ker so igrali v četrtek na domačem igrišču proti naraščajnikom Audax iz Gorice. Tekmo so izgubili z rezultatom 2:1 ker so Goričani močna ekipa, ki ji je malokateri nasprotnik kos.

NAKAJ PODATKOV IZ POSLOVANJA ACEGAT

Nad deset tisoč žarnic ...agotavlja javno razsvetljavo

...mec lanskega leta je potrošnja toka v ...aški občini dosegla 199,3 milijona kWh

Občinsko podjetje Acegat razdeljuje potrošnikom vodo, plin in električni tok. Poleg tega pa upravlja veliko večino mestnih prevozov. Ta podjetja se je zlasti v poslednjih letih tako razširil, da znaša sedaj njegova imovina že skoraj ena milijard lir.

Enehno večanje prodaje električnega toka, vode in v manjši meri tudi plina, je prisililo podjetje, da je moralo v zadnjih letih izvršiti tudi naprave. Od leta 1957 do leta 1961 so za okrepitev naprav porabili 2 milijardi 500 milijonov lir.

V poslovnem letu 1961 je bilo zaposlenih pri vseh dejavnostih podjetja povprečno 1871 oseb, med katerimi je bilo 10 vodilnih funkcionarjev, 458 uradnikov in 1403 delavcev. Število zaposlenih pa se je od leta 1956 do konca leta 1961 zmanjšalo za 500 oseb. Zmanjšanje števila zaposlenih oseb so izvedli z upokojitvijo imenovano prostovoljno zapustitvijo službe, ker so se občinski upravitelji končno prepričali, da pri Acegatu zaposlenih preveč ljudi.

Mi smo že mnogokrat pisali zlasti v letih do 1956, so v povojnih časih stranke, ki so bile na oblasti, nastavljale novo osebje, ne na osnovi dejanskih potreb podjetja, ampak predvsem na politični osnovi. Tako da so skušali demokristjani, socialdemokrati, republikanci in liberalci zaposliti pri Acegatu čim več svojih pristašev. To vpraševanje je bilo tudi mnogokrat naslovljeno v občinskem svetu in so se v njem omenjene stranke odločile, da simboli omejijo število zaposlenih glede na dejanske potrebe podjetja.

Omejimo si danes samo oddelek za dobavo električnega toka. Uporaba elektrike se je v povojnih letih zelo povečala. Temu primerno so se povečale tudi električne naprave, čeprav še vedno ne v tisti meri, kot bi bilo potrebno, da se v vseh mestnih in okoliških predelih zagotovi potrošnikom predpisano moč električnega toka.

Ena največjih naprav, ki so jo zgradili v povojnih letih, je transformatorska postaja v Drevoredu Montebello, v letih 1952 in 1953 pa sta bili zgrajeni transformatorski postaji v Žavljah in v Ulici Flavia.

V posebni publikaciji, ki jo je ravnateljstvo podjetja Acegat nedavno objavilo, so navedeni tudi podatki o okrepitvi naprav podjetja v zadnjih petih letih. V tem obdobju so zgradili novo transformatorsko postajo za mestno središče in pri Sv. Ivanu, hkrati pa so okrepili transformatorsko postajo v Ul. Flavia. V zadnjih petih letih so namestili v tržaški občini šest novih transformatorjev, za skupno moč 23.200 kW.

Dolžina razdeljevalne električne mreže, ki je leta 1956 znašala 918 tisoč 550 metrov, se je v poslednjih petih letih povečala za nadaljnjih 100.000 metrov in je 31. decembra lani dosegla skupno 1.014.190 metrov.

Za javno razsvetljavo so v zadnjih petih letih namestili več kot 1000 novih žarnic, tako da je število nameščenih javnih žarnic od leta 1956 do konca 1961 naraslo od 9.397 na 10.453.

Znatno povečanje električne mreže, vedno večje število potrošnikov in povečanje števila javnih žarnic, je omogočilo tudi zvišanje uporabe električnega toka. V zadnjih 40 letih se je uporaba električnega toka v tržaški občini povečala povprečno za 7,2 odst. letno in je konec lanskega leta dosegla 199,3 milijona kWh.

Kino na Občinah

predvaja danes 3. t. m. z začetkom ob 15. uri ruski film:

PETERBURŠKE NOČI

(Notti a Pietroburgo)

Igrajo: YVAN DESNY, JOHANNA KOCZIAN, EWALD BASLER in CLAUS BIEDER STAEDT

KINO PROSEK-KONTOVEL

predvaja danes 3. t. m. ob 16. uri Technicolor Metro film:

QUO VADIS

Igrajo: ROBERT TAYLOR, DEBORAH KERR, LEO GENN in PETER USTINOV

KINO BELVEDERE NA OPČINAH

predvaja danes 3. t. m. z začetkom ob 15. uri izredno lep Technicolor film:

V PEKEL IN NAZAJ

(All'inferno e ritorno)

Igra EDY MORDIG

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes 3. t. m. z začetkom ob 16. uri izreden techni color film po romanu G. VERNA

Skrivnostni otok

(L'isola misteriosa)

Igrajo: MICHAEL CRAIG in JOAN GREENWOOD

Nezgoda delavca pri nakladanju živine

Včeraj zjutraj je prišlo na proseški železniški postaji do ponovne nesreče na delu. Tudi včeraj se je ponesrečil neki delavec, ki je imel opravka z govejo živino, ki so jo nakladali na železniški vagon. Ponesrečenec je delavec Gasparo Francovich, s Proseka 381, ki je uslužben pri tvrdki Fratelli Priioglio iz Ul. S. Anastasio 2. Francovich je skrbel za nakladanje živine na nekem vagonu, ko je nenadoma neki bik zdrsnil na dovodnem mostiču ter ga stisnil ob zid. Francovicha so takoj pripeljali z zasebnim avtom v splošno bolnišnico, kjer so ga sprejeli na ortopedski oddelek s prognozo 20 dni zdravljenja.

Francovichev primer je že drugi v kratkem roku 24 ur. Kot smo že poročali, se je predvčerajšnjim ponesrečil na proseški železniški postaji, v skoraj istih pogojih, delavec Natale Bembi. Tudi slednjega sta stisnila ob zid dva vola, ki so ju vodili iz vagona.

Avto v drog

V zgodnjih jutranjih urah včerajšnjega dne so pripeljali v splošno bolnišnico 31-letnega delavca Servola Vidala iz Ul. sv. Frančiška 2. Vidal se je pobil po nosu pri trčenju z avtom ob neki cestni drog. Okrog 1. ure se je Vidal peljal z avtom TS 30840 v smeri proti predoru med Senenim trgom in Ul. Bajamonti. Iz neznanih razlogov je zdrsnil s ceste ter se zaletel v drog. V bolnišnici so mu nudili samo prvo pomoč.

Ploščice na delavca

Včeraj zjutraj se je v nekem skladišču ploščic v Ul. Milano 3 ponesrečil 25-letni Biagio Baldassare iz Ul. Lazzaretto Vecchio 22. Baldassare je pravkar nehal skladati ploščice, ko so se te nenadoma zrušile ter ga pobile po glavi. Takoj so ga pripeljali v bolnišnico z rešilnim avtom RK, kjer so mu nudili samo prvo pomoč.

Prispevki za zimsko pomoč

V nedeljo 18. t.m. bodo prvič pobirali prispevke za zimsko pomoč. Za letos in do prihodnjega junija je določenih 26 nedelj, v katerih bodo naložili poseben dodatek za zimsko pomoč pri vstopnicah za kino in druge prireditve in pri voznih listnih na železnici in na avtobusnih linijah.

šport šport šport šport šport

Bologna: po porazu v Milanu spodrsljaj tudi v Rimu?

ALIGA

JUTRI 8. KOLO NOGOMETNEGA PRVENSTVA

Juventus vedno bližje vrhu lestvice

Verjetno se ne bo nihče čudil,če bi se lestvica po 8. kolu nogometne A lige sprecej spremenila. Še manj bi se smeli čuditi če bi Spal izpodrinila Bologno niže in prevzela vodilno vlogo v elitni italijanski nogometni kategoriji. Vedeti namreč moramo, da bo morala Bologna v goste k navdušenim Rimljanom, ki so, sodeč po nedeljskem rezultatu, našli goleadorja, katerega so dolgo iskali. Bolonjčani bodo imeli tudi v Rimu zelo resno preizkušnjo in ker so v prvi z Milanom klonili, se bodo skušali opomoči na račun Rome. To pa se jim bo le težko posrečilo.

Nasprotno pa bo imela Spal, ki se je že v četrtek opomogla na škodo Fiorentine, izredno priložnost, da se povzpne prav na vodilno mesto lestvice. Pod pogojem seveda, da jutrišnjo tekmo z Lanerossi iz Vicenze, ki jo bo odigrala celo na lastnih tleh, zaključi z zmago.

Ce bo tekma Roma-Bologna v središču zanimanja nedeljskega osmega kola, ne smemo pozabiti na drugo srečanje, kjer bo šlo ne samo za prestiž, temveč tudi in predvsem za točke.

Tu predvsem mislimo na Juventus, ki bo hotel ponoviti, tokrat nad Napolijem, zmago, ki jo je v četrtek dosegel proti upornim igralcem v Vicenzi. Isto bo skušal doseči tudi Inter, ki bo igral na domačih tleh. Trener je v celoti potrdil napadalno vrsto, ki se je v prejšnjem kolu razmeroma dobro obnesla. Ni izključeno, da bodo isti igralci še bolje zaigrali ne samo, ker bodo nastopili pred lastnimi, v zadnjih časih zelo kritičnimi navijači, temveč tudi, ker bodo imeli pred seboj razmeroma nevarne Benečane.

Milan, ki si je v prejšnjem kolu privoščil leaderja prvenstva bo moral na gostovanje v Modeno. Na papirju bi morala zmaga pripasti gostom, ki so, kljub igralcem z zvenečimi imeni, trenutno na istem mestu kot Modena in imajo celo slabši količnik golov.

Tudi Fiorentina se bo skušala popraviti in zbrisati slab vtis, ki ga je pustila na igrišču v Ferrari. Priložnost bo edinstvena, ker prihaja v goste šibka Genoa. Treba pa bo tudi računati s krizo, ki že nekaj časa ne dovoljuje Florentincem, da bi se izkazali kot je bilo pričakovati.

Najbolj vroče pa bo zelo verjetno v Bergamu, kjer bo Torino gost Atalante. Domačini so morali v prejšnjem kolu prepustiti točko gostujoči Mantovi, zaradi česar bodo skušali v jutrišnjem zavrtljaju spraviti vsaj Turinčane na kolena.

Mantova pa se je morala preseliti iz Bergama na jug, kjer bo gost Palerma. Predvidevati zmago domačinov ali gostov danes ni mogoče, pa čeprav ne smemo in ne moremo izključiti možnosti uspeha severnoitalijanskega predstavnika. Medtem ko bo Mantova odšla na jug, bo morala Catania v obratno smer in sicer do Genove, kjer se bo spoprijela s Sampdorio. Južnjaki, ki so bili do prejšnje nedelje nepremagani, so morali v četrtek položiti orožje, s čimer so morali zbrisati edino ničlo v celi lestvici, ki predstavlja nepremagljivost. Naloga Catanie bo sedaj skušati ohraniti v nadaljnjih manj težkih srečanjih sloves borbene in vztrajne enajstorice, ki se najraje drži neodločenih izidov.

Tako jutri moštva na igriščih

- ROMA
Cudicini (Ginulfi); Fontana, Corsini; Jonsson, Losi, Carpanesi (Guarnacci); Leonardi (Orlando), Angelillo, Manfredini, De Sisti (Lojacono), Orlando (Menichelli).
BOLOGNA
Santarelli; Capra, Pavinato; Tumburus, Janich, Fogli; Renna, Franzini, Bulgarelli, Haller, Pascutti.
- JUVENTUS
Anzolin; Castano I, Salvadore; Emoli, Leoncini, Sarti; Nicolè, Del Sol, Miranda (Siciliano), Sivori, Stacchini.
NAPOLI
Cuman; Molino, Mistone; Girardo, Gatti, Corelli (Fraschini); Ronzon (Mariani), Rosa, Fanello, Fraschini (Ronzon), Tacchi.
- SPAL
Bruschini; Gori, Bozzao; Muccini, Cervato, Riva; Novelli, De Souza, Bui, Micheli, Waldner.
LANEROSSI
Luison; Zoppelletto, Savoini; De Marchi, Panzanato, Stenti; Vernazza, Menti, Vinicio, Puia, Humberto.
- MODENA
Gaspari; Cattani, Barucco; Ottani, Aguzzoli, Giorgis; Tinazzi, Cinesinho, Pagliari, Bruells, Gallo.
MILAN
Ghezzi; David, Radice; Pivatelli, Maldini, Trapattoni; Mora, Sani, Altafini, Rivera (Del Vecchio), Del Vecchio (Barison).
- INTER
Feretti; Burgnich, Facchetti; Zaglio, Guarneri, Piccoli; Bicicli, Jair, Di Giacomo, Suarez, Corso.
VENEZIA
Magnanini; Grossi (De Bellis), Ardizzon; Tesconi (Grossi), Carantini, Frascoli; Azzali, Mazzia, Bartù, Raffin, Stivanello.
- ATALANTA
Cometti; Rota, Roncoli; Nielsen, Gardoni, Colombo; Olivieri, Christensen, Da Costa, Mereghetti, Domenghini.
TORINO
Vieri, Scesa, Buzzacchera; Bearzot, Lancioni, Poletti; Cardillo, Ferrini, Hitchens, Locatelli, Crippa.
- FIORENTINA
Albertosi; Robotti, Castelletti; Rimbaldo, Gonfiantini, Marchesi; Hamrin, Dell'Angelo, Cavicchia, Magi, Pentrelli.
GENOA
Da Pozzo; Fongaro, Bruno; Occhetta, Colombo, Baveni, Bolzoni, Giacomini, Firmani, Pantaleoni, Bean.
- PALERMO
Bandoni; Adorni, Calvani; Benedetti, Grani, Sereni; Ramusani, Malavasi, Fernando, Faustino, Volpi.
MANTOVA
Negri; Morganti, Corradi; Cancian, Pini, Castellazzi; Simoni, Giagnoni, Sormani, Mazzero, Spinelli (Recagni).
- SAMPDORIA
Sattolo; Vincenzi, Delfino; Bergamaschi, Bernasconi, Vicini; Tomasin, Vigna, Toschi, Brighenti, Tamborini (Maestri).
CATANIA
Vavassori; Giavara, Rambaldelli; Corti, Michelotti, Benaglia; Vigni, Szymaniak, Calvanese (Petroni), Milan ,Prenna.

Totocalcio

Atalanta-Torino	1		
Fiorentina-Genoa	1		
Inter-Venezia	1	X	
Juventus-Napoli	1		
Modena-Milan	X	1	2
Palermo-Mantova	1	X	
Roma-Bologna	2	X	
Sampdoria-Catania	X	1	2
Spal-L. R. Vicenza	1	2	
Sambenedettese-Cagliari	X		
Verona-Bari	1		
Rimini-Arezzo	1		
Lecce-Bisceglie	1		

TOTIP

1. — prvi	1	1	
— drugi	1	2	
2. — prvi	2		
— drugi	1		
3. — prvi	X	2	1
— drugi	1	X	X
4. — prvi	1	2	
— drugi	2	1	
5. — prvi	1	X	
— drugi	2	1	
6. — prvi	1		
— drugi	2		

MEDNARODNI NOGOMET

BEOGRAD, 2. — Komisija za sestavo in pripravo jugoslovanske nogometne reprezentance je določila sledeče moštvo, ki bo nastopilo v nedeljo v teknu za pokal narodov z Belgijo: Soškić; Svinjarević, Jusufi; Radaković, Vasović, Perušić; Samardžić, Melić, Zambata, Galić in Skoblar. Od izbranih igralcev Čebinac in Vukelić zaradi poškodb nista mogla priti v poštev za nastop.

* * *

DUNAJ, 2. — Tehnični komisar avstrijske nogometne reprezentance Decker je sestavil seznam 28 igralcev, ki bodo prišli v poštev tako za sestavo moštva, ki bo 11. t. m. igralo proti Italiji kot za moštvo, ki bo 10. t. m. nastopilo za pokal Nuusch proti ekipi Voralberga.

* * *

LEEDS, 2. — Pogajanja Rome z Leedsom za nakup Johna Charlesa, ki bi se morala zaključiti danes, so se nepričakovano razbila. To pa zaradi nesporazuma med predstavnikoma oben klubov glede načina pologa 70.000 šterlingov v neko banko v Leedsu.

Zvečer se je izvedelo, da je prišlo do sporazuma in da je Charles še podpisal pogodbo, ki ga veže na Romo. Nogometaš bo jutri odpotoval z letalom v Rim, kamor bo prispel ob 16. uri.

5. SLOVENSKI ŠPORTNI TEDEN

DANES ATLETIKA

Tekmovalo se bo na stadionu «Prvi maj» - V večernih urah odbojka in namizni tenis za dekleta

Neugodno vreme in nastopi na raznih turnirjih ekip Bora so prisilili prireditelje letošnjega športnega tedna, da so večkrat spremenili prvotni razpored. Atletika, ki bi morala biti v četrtek, je odpadla, vendar je odbor sklenil nuditi vsaj nekaterim prijavljencem možnost, da se vseeno izkažejo v tej panogi. Bo pač v okrnjeni obliki, a bolje kot nic.

Tekmovanje bo danes zjutraj na stadionu «Prvi maj» pri Sv. Ivanu, kjer bodo prijavljeni atleti in atletinje tekmovali v skoku v višino, v skoku v daljino in v metu krogle. Teki in drugi meti bodo odpadli, ker stadion pri Sv. Ivanu ni niti najmanj pripraven za tovrstne prireditve in tekme. Tudi mladinci bodo lahko nastopili in sicer v dveh panogah: v metu krogle in v skoku v daljino.

Tekmovanje, ki se bo začelo ob 10. uri zjutraj, bo potekalo po sledečem razporedu: skok v daljino (moški in ženske)
skok v višino (moški in ženske)
met krogle (moški in ženske)
mladinci: skok v višino in met krogle.

* * *

V večernih urah pa se bo nadaljeval turnir v odbojki po sledečem urniku:

DEKLETA
ob 20.00 Dijaški dom - Cankar

MOŠKI
20.30 Barkovlje - Cankar A
21.00 Gorica - RMV B
21.30 RMV A proti zmagovalcu srečanja Barkovlje - Cankar
22.00 Škamperle proti zmagovalcu tekme Gorica - RMV B

KAZNOVANI IGRALCI TRIESTINE

Disciplinski odbor nogometne zveze je med drugimi kaznoval tudi pet igralcev Triestine in sicer Frigerija z globo 12.000 lir, medtem ko je Scala Vita in Zacchigno diskvalificiral do 5., Zaga pa do 12. t. m.

NAMIZNI TENIS. Ker bo večina igralk v nedeljo zjutraj zasedena z odbojkarsko tekmo, je odbor sklenil izvesti NAMIZNOTENISKI TURNIR ZA DEKLETA danes zvečer z začetkom ob 20. uri Tekme bodo na stadionu pri Sv. Ivanu. V nedeljo zjutraj z začetkom ob 9. uri pa bo turnir za člane.

ODBOJKA

ŠZ Bor nagrajen za prvo mesto prvenstva C lige

Sinoči je bila na sedežu CONI kratka svečanost, med katero je predsednik tržaškega olimpijskega odbora nagradil domača moštva, ki so se letos najbolj izkazala v odbojkarskih turnirjih. Ekipa Bora je bila za prvo mesto v moški C ligi nagrajena s plaketo, medtem ko so članom ekipe podarili pozlačene kolajne. Najmlajši igralci Bora, ki so nastopali na propagandnem turnirju, pa so bili nagrajeni z diplomo ter s spominskimi kolajnami. Največjo nagrado je dobila Casa della Lampada, kateri so za osvojitev italijanskega naslova podarili pokal medtem ko so bile igralke obdarjene z značkami in s kolajnami. Tudi drugi klubi so bili deležni pohval in nagrad. Med temi so gasilci, ki so zmagali v propagandnem turnirju.

STRELJANJE Z ZRAČNO PUŠKO

Sosič in Kovačič prva z 80 točkami

Strozzijeva (Škamperle) najboljša med dekleti

Sinoči se je zaključilo tekmovanje z zračno puško. Med moškimi sta si največ točk nabrala Sosič Edi iz Škedrja in član Škamperla Lucijan Kovačič. Med dekleti je bila Svetoivančanka Strozzijeva daleč najboljša in je osvojila prvo mesto pred zmagovalko torkovega tekmovanja Tencejevo.

Izidi včerajšnjega tekmovanja za moške in ženske so sledeči:

1. Sosič Edi (Škedenj) 80 t.
2. Kovačič Lucijan (Škamp.) 80
3. Furlan Karel (Zgonik) 75
4. Afrič Valter (Škamperle) 75,
5. Budin Janko (Zgonik) 73, 6. Švab Glauco (Škamperle) 72, 7. Križmančič (Škedenj) 72 8. Černivec Bruno (Škamperle) 66, 9. Zigon Darij (Škamperle) 65, 10. Šušteršič Marjan (Cankar) 64, 11. Milič Sergij (Zgonik) 64, 12 Gregorič Marjan (Barkovlje) 63, 13. Afrič Livjo (Škamperle) 63, 14. Gombač Emil (Škamperle) 62, 15. Abram Alojz (Škamperle) 62, 16. Brecelj Vojko (Barkovlje) 62, 17. Jurkič Ferruccio (Škamperle) 59, 18. Prelc Jože (Škamperle) 55, 19. Furlanič Ivan (Škamperle) 55, 20. Udovič Sergij (Škamperle) 55, 21. Sirk Edi (Barkovlje) 53, 22. Sosič Bruno (Zgonik) 53, 23. Škerjanc Peter 53, 24. Gregorič Aleksij (Barkovlje) 52, 25. Ščuka Zorko (Barkovlje) 51, 26. Fischer Filip (RMV) 51, 27. Furlan Aleks (Zgonik) 51, 28. Milič Stanko (Zgonik) 47, 29. Jankovič Livio (Cankar) 42, 30. Hrovatin Miran (RMV) 31, 31. Žerjal Stojan (RMV) 20 točk.

KONČNA LESTVICA:

1. **Sosič Edi (Škedenj) 80 t.**
2. **Kovačič Lucijan (Škamp.) 80**
3. **Afrič Valter (Škamperle) 75**
4. **Furlan Karel (Zgonik) 75**
5. **Putin Janko (Zgonik) 73**
6. **Skrinjar Rudi (Cankar), 7. Švab Glauco (Škamperle), 8. Križmančič (Škedenj) 72, 9. Babič Milan (Cankar) 70, 10. Grahonja Marino (Rocol) 67.**

ŽENSKE:

1. **Strozzi Marisa (Škamp.) 62 t.**
2. **Prelc Anica 54**
3. **Švab Nadja 51**
4. **Prelc Rosana 44, 5. Niebrant Ksenja 28, 6. Mijot Neda 13.**

KONČNA LESTVICA:

1. **Strozzi Marisa (Škamp.) 62 t.**
2. **Tence Zoja (Cankar) 55**
3. **Prelc Anica (Škamperle) 54**
4. **Švab Nadja (Škamperle) 51**
5. **Godina Adriana (Rocol) 45**
6. **Prelc Rosana 44, 7. Kravos Alenka (Škamperle) 42, 8. Niebrant Ksenja (Škamperle) 28, 9. Pavletič Olga (Cankar) 16, 10. Mijot Neda (Škamperle) 13.**

V PRETEKLEM MESECU

Tiger in Harada najboljša boksarja meseca

NEW YORK, 2. Uredniški odbor revije «Ring Magazin» je radi «krasne» zmage nad Fullmerjem priznalo nigerijskemu boksarju Dicku Tigerju naslov najboljšega boksarja meseca. V ostalih skupinah ni posebnih sprememb. V srednji kategoriji revija še vedno priznava podobno kot komisiji Massachusettsa in Yorka ter EBU, svetovni naslov Paulu Penderju, medtem ko je Tiger takoj za prvakom kot izzivalec št. 1. V petelinji kategoriji je Italijan Rollo, ki si je osvojil evropski naslov preskočil nekaj mest v lestvici in se je znašel na drugem mestu.

DICK TIGER

Za World Boxing Association pa je bil najboljši boksar meseca Japonec Harada, ki je odvzel Tajlandcu Kingpetchu svetovni naslov mušje kategorije. Lestvice najboljših boksarjev v preteklem mesecu so po mnenju revije Ring Magazin in WBA sledeče:

«RING MAGAZIN» — **«WBA»**

TEŽKA KATEGORIJA

Prvak — CHARLES (SONNY) LISTON
1. Floyd Patterson, 2. Eddie Machen, 3. Zora Folley.

Prvak — CHARLES (SONNY) LISTON
1. Eddie Machen, 2. Floyd Patterson, 3. Ingemar Johansson (Švedska).

SREDNJETEŽKA KATEGORIJA

Prvak — HAROLD JOHNSON
1. Giulio Rinaldi (Italija), 2. Mauro Mina (Perù), 3. Doug Jones.

Prvak — HAROLD JOHNSON
1. Mauro Mina (Perù), 2. Eddie Cotton, 3. Willie Pastrano, 4. Giulio Rinaldi (Italija).

SREDNJA KATEGORIJA

Prvak — PAUL PENDER
1. Dick Tiger (Nigerija), 2. Gene Fullmer, 3. Terry Downes (VB).

Prvak — DICK TIGER (Nigerija)
1. Gene Fullmer, 2. Paul Pender, 3. Terry Downes (VB).

SREDNJA - JUNIOR KATEGORIJA

Prvak — DENNY MOYER
1. Bruno Visintin (Italija), 2. Ralph Dupas, 3. Joey Giardello, 6. Nino Benvenuti.

SREDNJELAHKA KATEGORIJA

Prvak — EMILE GRIFFITH
1. Luis Rodriguez (Kuba), 2. Brian Curvis (VB), 3. Ralph Dupas, 8. Bruno Visintin (It.).

Prvak — EMILE GRIFFITH
1. Luis Rodriguez (Kuba), 2. Curtus Cookes, 3. Brian Curvis (VB).

WELTER - JUNIOR KATEGORIJA

Prvak — EDDIE PERKINS
1. Kenney Lane, 2. Duilio Loi (Italija), 3. Louis Molina.

Prvak — EDDIE PERKINS
1. Bunny Grant (Jamajka), 2. Duilio Loi (Italija), 3. Louis Molina, 8. Giordano Campari (Italija).

LAHKA KATEGORIJA

Prvak — CARLOS ORTIZ
1. Carlos Hernandez (Venezuela), 2. Doug Vaillant (Kuba), 3. Bunny Grant (Jamajka).

Prvak — CARLOS ORTIZ
1. Kenny Lane, 2. Carlos Hernandez (Venezuela), 3. Doug Vaillant (Kuba).

LAHKA - JUNIOR KATEGORIJA

Prvak — GABRIEL (FLASH) ELORDE (Filipini)
1. Auburn Copeland, 2. Raimondo Nobile (Italija), 3. Jose Luis Cruz (Mehika).

Prvak — GABRIEL (FLASH) ELORDE (Filipini)
1. Solomon Boysaw, 2. Johnny Bizzaro, 3. Jose Luis Cruz (Mehika), 9. Raimondo Vianello (Italija).

PERESNA KATEGORIJA

Prvak — DAVEY MOORE
1. Sugar Ramos (Kuba), 2. Rafiu King (Nigerija), 3. Howard Winstone (VB), 8. Alberto Serti (Italija).

Prvak — DAVEY MOORE
1. Sugar Ramos (Kuba), 2. Fuzuo Takayama (Japonska), 8. Alberto Serti (Italija).

PETELINJA KATEGORIJA

Prvak — EDER JOFRE (Brazilija)
1. Ismael Laguna (Panama), 2. Piero Rollo (Italija), 3. Alphonse Halimi Francija).

Prvak — EDER JOFRE (Brazilija)
1. Ismael Laguna (Panama), 2. Jose Medel (Mehika), 3. Mundo Esparaza (Mehika), 8. Piero Rollo (Italija).

MUŠJA KATEGORIJA

Prvak — FIGHTING HARADA (Japonska)
1. Pone Kingpetch (Tajland), 2. Salvatore Burruni (Italija), 3. Bernardo Caraballo (Kolumbija).

Prvak — FIGHTING HARADA (Japonska)
1. Salvatore Burruni (Italija), 2. Pone Kingpetch Tajland), 3. Bernardo Caraballo (Kolumbija).

MOŠKA IN ŽENSKA KOŠARKA PRI NAS

Bodo videmske igralke okrepile tržaški Philco?

Philco in Don Bosco še vedno predstavnika Trsta v moški A ligi

Medtem ko ekipe I. moške košarkarske lige igrajo zadnje tekme prvega dela tekmovanja, (v kratkem se bodo začeli skupni treningi za udeležbo na mednarodnem turnirju v Manili), se ekipe A lige pripravljajo za svoj prvi nastop. V nedeljo se bo zavrtelo prvo kolo A lige in tudi na tržaških igriščih bo spet vse živo. Poleg moških ekip Don Bosca in Philca, bo prvič zaigrala tudi ženska ekipa, ki je imela v prvem kolu prvenstva prost dan. Oseminštirideset ur pred pričetkom tekme pa še ni znano, v kateri postavi bodo Tržačanke nastopile. Voditelji imajo letos odlično priliko za ojačenje v zadnjih sezonah šibke postave. Dolgoletni prvak Udinese, se je namreč odrekel sodelovanju in osvobodilo predstavnice klubskih dolžnosti. Tako so zdaj na razpolago kar tri državne reprezentantkinje in Philcovi voditelji se še niso odločili ali jih sprejmejo v svoje vrste ali ne. Zahteve igralk niso nemogoče in ker ima ekipa že itak reklamistični namen, ne razumemo, zakaj bi jih zavrnili.

Po zadnjih vesteh je vodstvo pozitivno odločilo za sprejem Persijeve in Pausicheve, medtem ko je zavrnilo Geronijevo. Igralke pa hočejo dalje skupaj nastopati in niso še odgovorile če sklep sprejmejo ali ne.

Ce bo ta trojica res prišla v Trst, bo domača ekipa zelo močna in enakovredna vsem ostalim v tem prvenstvu nastopajočim klubom, in seveda bo imela tudi dobre izglede za visok kočni plasma.

Don Bosco in Philco sta imela bogat predsezonski koledar. Ni minilo tedna, da ne bi kje nastopala, vendar sta danes še daleč od svoje najboljše forme. Philco je že premagal celo vrsto svojih bodočih nasprotnikov in prvo med njimi Goriziano, s katero se bo pomeril tudi v uvodnem kolu; izgubil pa je z Don Boscom.

Don Bosco se še vedno zanaša na posameznike in še ni pokazal tiste skupne igre, ki je bila pred leti njegova značilnost. Ta sistem igre pa nudi neke prednosti le pri domačih srečanjih, medtem ko na tujih igriščih, in lanska sezona nam to potrjuje, obsoja ekipo na gotov poraz.

Philco ima letos novega trenerja, ki pa v mesecu dni odkar je prevzel vodstvo priprav, ni še dvignil lanskoletnega nivoja. Tekmovanje je dolgo, oba tržaška predstavnika bosta imela dovolj časa za izboljšanje igre in izpiljenje posameznih talentiranih vendar še nerazvitih mladih igralcev, katerih doprinos bo odločilne važnosti za konkončno uvrstitev.

P.zio

IZ KOPRSKEGA OKRAJA

Košarka

PRIMORSKI DERBY ZA ILIRSKO BISTRICO

V soboto zvečer sta se v Postojni pomerila domači Nanos in Ilirska Bistrica. Gostje so zmagali s 73:67. Bili so vso tekmo v rahli premoči, le proti koncu so domači močno pritisnili in gostje so se morali močno potruditi, da ni skopnela priborjena prednost. Najboljši igralec na igrišču je bil Grij, ki je sam dosegel 45 košev. Pri Postojni pa se je spet odlikoval Gerželj s 33 koši. Ilirska Bistrica je tako zasedla v končni razvrstitvi peto mesto in bo torej v prihodnji sezoni še igrala v slovenski košarkarski ligi.

KOPRČANKE IN PIRANČANKE SO SE POPRAVILE NA RAČUN MTT

V nedeljskem kolu republiške ženske rokometne lige so se Koprčanke in Pirančanke precej popravile na račun ekipe MTT iz Maribora. V soboto so Koprčanke premagale to ekipo z 9:4, v nedeljo pa so bile zmagovite Pirančanke z 10:3.

Dve točki so osvojili tudi igralci Pirana, ki so doma visoko premagali kranjsko Iskro s 30:10.

V koprski okrajni ligi je bila v nedeljo odločilna tekma za prvo mesto med koprskim in izolskim Partizanom. Koprčani so tesno, vendar zasluženo zmagali z 8:7.

12. IVAN CANKAR

Hlapec Jernej

«Nisem, mislim, slišal dobro, pač nisem natanko razumel, zakaj star sem, sluh odpoveduje, spomin je slab. — Kaj ste res tako razsodili navsezadnje: pojdi in ne prikaži se več? Tako razsodili mojo pravdo v imenu Boga in cesarja? Kaj ste me zato pahnili med tatove in razbojnike, da ste po dolgem učenju iztaknili tako modrost? Čakal sem v trpljenju in zaupanju, vi pa ste stali za durmi in ste se smejali mojemu zaupanju. — Saj nisem dobro slišal, saj nisem natanko razumel; tako niste ravnali, taka ni vaša sodba, sodniki!»

«Le pojdi, le brž se okreni, ne prerekaj se s pravico!» je ukazal sodnik. «In hvali Boga, da umrješ na krščanski postelji namesto med norci, kamor sodiš!»

Slab in ubog je bil Jernej, ko je slišal te besede.

«Tako ste se rogali meni, starcu; Bog vam odpustil!» je rekel in se je okrenil.

Samo devet dni se je prerekal Jernej s pravico in njenimi aposteljni, pa je bil za dve pedi bolj upognjen, ko je šel preko dvorišča, in glava se mu je tresla.

Stopil je na cesto, zunaj je bil svetel dan. Samo neprijazni tujci so mu prihajali naproti in nikogar ni bilo, da bi ga Jernej vprašal in se mu potožil. Vse veliko mesto je bilo polno krivičnih sodnikov; kdor ga je videl, se je ozrl nanj kakor na hudodelca, ni mu privoščil besede, ne prisodil pravice. In Jernej je začutil v strahu in bridkosti, da je sam z Bogom.

V krčmo je sedel, da bi se odpočil. Tam pa je videl na steni prelepo podobo in vse ga je spreletelo, kakor radost in veliko upanje. Zakaj na podobi je bil cesar: poln pravičnosti in usmiljenja je bil njegov obraz.

«Čemu sem hodil tod, kod sem iskal pravice?» je obstrmel Jernej. «Mimo cerkve sem šel k maši, pa sem zašel med neverne razbojnike! Ravno cesto mi je pokazal Bog, pa sem lazil po stezah in kolovozih in sem se pritoževal v svoji nespameti! Namesto da bi šel k studencu, žejen kakor sem bil, sem šel pit k razbrozgani luži! Hvaljen Bog!»

Še preden se je odpočil, je vstal in je zadel culo in se je napotil do cesarja.

XV.

Hude sanje je sanjal Jernej. Zakaj resnica ni in ne more biti, da bi v čistem studencu ne bilo čiste vode, da bi v jasnem soncu ne bilo jasne luči, da bi v pravici, tam kjer je ustanovljena in potrjena, ne bilo pravice.

Dolga je bila pot, predolga za Jerneja, ki je bil star in truden. Napotil se je peš, romal je skozi tuje vasi, preko neznanih pokrajin. Pa so mu nekoč, ko je legel mrak na polje, odpovedale noge in sedel je na kanton ob cesti! Prišel je mimo mlad popotnik; bos je bil in prašen, pač lačen tudi, oči njegove pa so gledale veselo.

«Kam, oče, kam?»

«Do cesarja!»

«Oj, oče, dolga je pot do cesarskega mesta in stare so vaše noge; ne dospete pred tednom dni, če romate dan in noč!»

«Dospeti moram, preden umrjem!»

«Kaj bi, oče, pri cesarju?»

«Da razsodi po pravici, da okara in pouči krivične sodnike, ki so se rogali starcu!»

Popotnik je zmajal z glavo, žalosten je pogledal na Jerneja, ki je sedel na kantonu ves star in sključen.

«Ne boste nič opravili, oče; težko je priti do cesarja!»

«Zakaj težko?» se je začudil Jernej. «Pri cesarju je pravica — kje drugod, če ne pri njem? Kaj bom hodil k beračem kruha prosit? Šel sem v svoji slepoti, pa so se mi smejali in nič jim ne zamerim. K onemu pojdem, ki ga reže po pravici lačnim in ubogim!»

«Ne pridete do njega, oče!»

«Kaj je v izbo zaklenjen? Okoli in okoli obzidan, ograjen z ograjo do neba?»

«Čuvarji stoje tam, nikogar ne puste do njega!»

«Kako? Cesarjevi cesarji, gospodarjevi gospodarji? Kaj blebečeš v svoji mladi nespameti? Po pravico sem se napotil — kam bi se napotil nego k cesarju? Pravico deli in milost — kako bi delil skozi zaklenjene duri, skozi ograjo in zidove? Napotim se, zakaj Bog mi je dal zaupanje, da ne omagam pred koncem!»

Hudo je bilo popotniku, ko je slišal Jerneja.

«Dolga in težka je pot, oče! Čez visoke hribe drži, čez ravni brez mej in konca. Mesec dni hodim, veliko počivam, pa se ozrite na moje noge! Na kantonu že sedite — sto klafter od doma; še sto klafter, pa boste počivali v jarku, dolgo počivali, oče! Vzemite zadnji srebrnik, ki ga še imate, oče, pa stopite v železni voz. Kadar boste v cesarskem mestu in boste okusili veliko bridkosti, pa se spomnite name! Laže izkopljete v kresni noči zlat zaklad nego pravico ob belem dnevu!»

Tako je rekel popotnik in je šel, Jernej pa je gledal za njim ves žalosten.

«Tako mlad je še in tako usmiljeno je njegovo srce, pa nosi že težko krivico na skrivljenem hrbtu! Kje mu je mati, kje sta mu oče in brat, popotniku? Kakor list ga je odneslo preko polja na cesto in nobeden se ne zmeni zanj in nobeden ne pogleda, kadar stopi nanj s težko nogo. Na svojo mater je mislil morda, ki koprni po njem, pa je rekel: ni pravice na svetu, tudi pri cesarju je ni!»

Ko se je Jernej vzdignil s kantona, se je prestrašil in hudo se mu je storilo: zakaj noge so bile kakor od kamna, niso se hotele upogniti v kolenu, niso mogle stopiti.

«Hodil sem dan hodà kakor iz hiše na polje!» se je spomnil Jernej. «Sto klafter zdaj, pa me sili k tlom!»

Zakaj ne samo cule, tudi krivico dolgih dni je nosil na rami in težka je bila kakor pol sveta.

Noč je bila, ko je stopil v krčmo pred vasjo. Nezaupno ga je pogledal krčmar, neprijazno ga je pozdravila krčmarica. Jernej, ves oprašen in bolan, je bil podoben beraču, ki je prišel ob pozni uri prosit pest sena, da bi umrl na njem.

«Nič me ne glejte, nič se me ne bojte!» je rekel in je položil na mizo srebrn denar. «Popotnik sem, ki gre po pravico h gospodarju, ker je ni našel pri hlapcih!»

«Kam drži pot?» je vprašal krčmar.

«V cesarsko mesto, v cesarski Dunaj, naravnost do cesarja!» je razložil Jernej. «Ljudje mi niso dali pravice, sodniki mi je niso prisodili, cesar jo bo dodelil v obilni meri!»

Krčmar in krčmarica sta se spogledala, sta se nasmehnila.

Jernej je sezuval škornje z razbolelih nog in, ko je bil tam sivolas, sključen, in, ko so se mu tresli nerodni kosmati prsti, je bil kakor stoleten starec, sklonjen preko groba.

«Kruha mi prinesite pa kozarec vina; kar tukaj bom na klopi počival; jutri pa naprezite rano, če imate kolesa, da se popeljem do železnega voza Zakaj star sem že in ves trudna; res bi morda ne dospel do cesarskega mesta, ne dospel do tiste visoke hribe in čez ravni brez konca.»

Hitro je povečerjal in je legel in je takoj zaspal, kakor bi telo omahnilo v smrt ter ugasnile nenadoma vse misli.

Takrat so se začele hude sanje Jernejeve. Tako je bilo.

Ko se je zjutraj vzdramil, je krčmar napregel in pripravil sta se z Jernejem v neznano mesto. Tam je čakal Jernej veliki, odljudni krčmi, nato je pozvonilo in so ga poklicali, da je stopil v železni voz. Črno je bilo v vozu in neprijetno, po trohnobi je dišalo. Tam je sedelo na klopeh mnogo ljudi, glasno se razgovarjali in niso pozdravili Jerneja; gledali so ga izpod obrvi, kakor da je bil stopil nepokliceno v tujo izbo. Jernej je sedel na rob klopi, culo je položil na kolena; voz se je stresel, zabobnelo je in zaškripalo. Jernej se je odkril in se je pokrižal.

«Blagoslovi, Bog, to poslednjo pot; v tvoje roke polagam svojo pravico!»

«Kam ste namenjeni?» ga je vprašal sosed.

«Na Dunaj.»

Vzdignili so glave, začudeni so gledali Jerneja, njegovo ponošeno, zaprašeno obleko, culo na kolenih in škornje v rami.

«Počemu na Dunaj?»

«Do cesarja.»

Tedaj niso več gledali začudeni, temveč zasmejali se na glas.

«Razloži, sosed, razloži svojo zgodbo!»

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST — UL. MONTECCHI 6-II. TELEFON 93-808 IN 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA GORICA: Ulica S. Pellico 1-II, Tel. 33-82 — UPRAVA: TRST — UL. SV FRANČIŠKA št. 20 — Tel. št. 37-338 — NAROČNINA: mesečna 650 lir. — Vnaprej: letna 1800 lir, polletna 3500 lir, celoletna 6400 lir — FLRJ: v tednu 20 din, mesečno 420 din — Nedeljska: posamezna 40 din, letno 1920 din, polletno 960 din, četrtletno 480 din — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — Za FLRJ: ADIT, DZS, Ljubljana, Stritarjeva ulica 3-I, telef. 21-928, tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani 600-14/5-375 — OGLASI: Cene oglasov: Za vsak mm v širini enega stolpca: trgovski 100, finančno-upravni 150, osmrtnice 120 lir. — Mali oglasi 36 lir beseda. — Vsi oglasi se naročajo pri upravi. Odgovorni urednik: STANISLAV RENKO — Izdaja in tiska Založništvo tržaškega tiska, Trst